

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**DIPLOMOVÁ
PRÁCE**

2017

**RADEK
KUŽIEL**

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Odlišnost postavení a úkolů hlavního města Prahy od statutárních měst
a krajů v oblasti krizového řízení**

**The difference in status and goals of the capital city Prague from
statutory towns and regions in the field of crisis management**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Vedoucí práce: Mgr. Michal Friedrich

Bc. Radek Kužiel

Kladno, červenec 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem „Odlišnost postavení a úkolů hlavního města Prahy od statutárních měst a krajů v oblasti krizového řízení“ vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 17.05.2017

.....
podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat za ochotu a spolupráci vedoucímu práce mjr. Mgr. Michalu Friedrichovi a za konstruktivní připomínky při konzultacích plk. JUDr. Marice Rosinové a kpt. Bc. Martinu Hablemu.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou specifického postavení hlavního města Prahy, městských částí a jejich orgánů v oblasti právní úpravy krizového řízení, integrovaného záchranného systému a požární ochrany.

Práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část se zaměřuje na postavení hlavního města Prahy, statutárních měst, krajů, obcí a jejich orgánů a právní normy regulující tuto oblast. Dále se zaměřuje na analýzu postavení hl. m. Prahy jeho městských částí. Součástí je pojednání o krizovém řízení a jeho klíčových oblastech, včetně právní úpravy s důrazem na krizové řízení v podmínkách hlavního města Prahy. Praktická část analyzuje současný stav obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. Hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy a jeho srovnání s právními normami v oblasti krizového řízení, integrovaného záchranného systému a požární ochrany, dále pak otázkám výkonu přenesené a samostatné působnosti městských částí hl. m. Prahy a jejich orgánů.

Pro vypracování diplomové práce byla použita data shromážděná pomocí obsahové analýzy existující dokumentace, hledání v internetových zdrojích odpovědných institucí. Praktická část obsahuje komparativní analýzu dat, včetně jejich interpretace.

Obecně závaznou vyhláškou č. 55/2000 Sb. Hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, je městským částem (v různém rozsahu) svěřen výkon samostatné a přenesené působnosti v oblasti krizového řízení, které je obdobné postavení obcí s rozšířenou působností. Postavení městských částí jako obce s rozšířenou působností však není ustanoveno žádným právním předpisem, z čehož plynou důsledky dotýkající se výkonu přenesené působnosti v oblasti krizového řízení, a to především zákonné podpory krizového plánu městských částí. Pro srovnání byli vybrány dvě statutární města. Statutární město Brno, které také v oblasti krizového řízení a požární ochrany svěřuje městským částem rozsah přenesené a samostatné působnosti a statutární město Plzeň s městskými obvody. Problémové oblasti svěřené do samostatné a přenesené působnosti městským částem by mohla napravit novela krizového zákona, která by se pak měla promítnout do obecně závazné vyhlášky.

Klíčová slova

krizové řízení, hlavní město Praha, statutární město, přenesená a samostatná působnost, městská část, statut města.

Abstract

This thesis focuses on the issue of the specific status of Prague Capital City, the city districts and their authorities in the area of crisis management, integrated rescue system and fire protection legislation.

The thesis is split into two parts. The theoretical part addresses the status of Prague Capital City, the statutory cities, regions, municipalities and their authorities, and the legislation regulating this area. It also focuses on an analysis of the status of Prague Capital City and its city districts. Part of the thesis is a treatise on crisis management and its key areas, including legislation, with an emphasis on crisis management under the conditions in Prague Capital City. The practical part then analyses the current state of generally binding Decree No 55/2000 of Prague Capital City, by which the Statute of Prague Capital City is issued, and a comparison between it and legislation in the area of crisis management, the integrated rescue system and fire protection, and also questions relating to the exercise of the delegated and autonomous powers of the city districts of Prague Capital City and their authorities.

Data collected using content analysis of existing documentation and searches in the online repositories of the responsible institutions were used in the preparation of this thesis. The practical part contains a comparative analysis of the data, including their interpretation.

Generally binding Decree No 55/2000 of Prague Capital City, by which the Statute of Prague Capital City is issued, entrusts city districts (to varying extents) with the exercise of autonomous and delegated powers in the area of crisis management, which is a similar status to municipalities with extended powers. The status of city districts as municipalities with extended powers is not, however, established through any legislation, with consequences for the exercise of delegated powers in crisis management, primarily in terms of legal support for the crisis plans of city districts. Two statutory cities were selected for comparison purposes: the statutory city of Brno, which also entrusts its city districts with some delegated and autonomous powers in the area of crisis management and fire protection, and the statutory city of Plzeň with its urban districts. The problem areas entrusted to the autonomous and delegated powers of city districts could be rectified through an amendment to the Crisis Act, which should then be reflected in the generally binding decree.

Keywords

crisis management, Prague Capital City, statutory city, delegated and autonomous powers, city district, city statute,

Obsah

1	ÚVOD.....	13
2	Krizové řízení	15
2.1	Orgány krizového řízení a jejich postavení	17
2.2	OSTATNÍ ORGÁNY S ÚZEMNÍ PŮSOBNOSTÍ	20
2.3	Krizové stavy.....	21
2.3.1	Krizové stavy vyhlášené hejtmanem kraje (primátorem hl. m. Prahy).....	22
2.4	Právní předpisy v krizovém řízení.....	25
2.4.1	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.....	25
2.4.2	Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému	26
2.4.3	Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon).....	27
2.4.4	Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy	30
2.5	Úkoly samosprávních orgánů v krizovém řízení.....	31
2.5.1	Orgány kraje	31
2.5.2	Orgány obce s rozšířenou působností.....	34
2.5.3	Orgány obce	35
2.6	Právní předpisy územní samosprávy	37
2.6.1	Statuty	37
2.6.2	Statutární města.....	37
3	Hlavní město Praha a jeho specifické postavení.....	40
3.1	Právní úprava postavení hlavního města Prahy.....	42
3.1.1	Zákon o hlavním městě Praze	42
3.1.2	Statut hlavního města Prahy.....	44
3.2	Působnost orgánů hlavního města Prahy a městských částí	45

3.3	Krizové řízení v podmínkách hl. m. Prahy.....	47
3.4	Postavení městských částí hlavního města Prahy.....	50
4	Analýza současného stavu Statutu hl. m. Prahy v oblasti krizového řízení.....	52
4.1	Současný stav Statutu hl. m. Prahy	52
4.2	Výkon přenesené působnosti městských částí hl. m. Prahy	52
5	CÍLE PRÁCE.....	54
6	METODIKA	55
6.1	Analýzy.....	55
6.2	Komparace.....	55
6.3	Návrh změn	55
7	Obsahová analýza Obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb.,.....	56
7.1	Obsahová analýza Statutu hl. m. Prahy	56
8	NÁVRH úprav obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb., Hlavního města Prahy, ...	60
8.1	Návrhy úprav příloh na základě komparace	60
8.1.1	Návrh úprav přílohy č. 3 Statutu	60
8.1.2	Návrh úpravy přílohy č. 4 částí A Statutu	63
8.2	Návrh úprav příloh Statutu	64
8.2.1	Doplnění ustanovení do přílohy č. 4 části A statutu hl. m. Prahy	66
8.3	Návrh úprav příloh Statutu	67
8.4	Srovnání statutů statutárních měst se statutem hl. m. Prahy	68
9	Komparace dat získaných z internetových zdrojů	70
9.1	Personální zajištění krizového řízení.....	70
9.2	Komparace počtu ORP v jednotlivých krajích a počtu městských částí	71
10	Návrh řešení postavení městských částí.....	72

10.1.1	Úprava postavení městských částí vyhláškou MV	72
10.1.2	Úprava postavení MČ statutem	73
10.1.3	Legislativní zkratky	74
10.1.4	Vytvoření nového ustanovení	75
11	Výsledky	77
11.1	Výsledky obsahové analýzy Statutu hl. m. Prahy.....	77
11.2	Výsledky komparace.....	77
12	Diskuze.....	79
13	ZÁVĚR	83
14	Seznam použitých zkratek.....	84
15	SEZNAM PRAMENŮ A ODBORNÉ LITERATURY.....	85
16	SEZNAM OBRÁZKŮ	88
17	SEZNAM TABULEK.....	89
18	Seznam grafů.....	90

1 ÚVOD

Krizové řízení představuje v současnosti velice aktuální a diskutované téma. Nároky, které jsou na krizové řízení a ochranu civilního obyvatelstva kladeny, se v důsledku přírodních nebo antropogenních hrozeb neustále zvyšují. Současně je zapotřebí striktních pravidel, jak má veřejná správa i samotní občané v mimořádné či krizové situaci postupovat. V krizových situacích se důraz klade na činnost výkonných složek státu. Pro úspěšné zvládnutí a překonání krizových situací a pro zmírnění nepříznivých následků je rozhodující jejich akceschopnost. Při tom je klíčová činnost orgánů veřejné moci, jejichž postavení a činnost upravuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (Ústava), ústavní zákony, zákony a prováděcí (podzákonné) předpisy.

Komplexní zabezpečení ochrany obyvatelstva na území České republiky při mimořádných událostech stanovují následující zákony, především je to ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (ústavní zákon o bezpečnosti), zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v posledním znění (zákon o IZS), zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) v posledním znění a zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o HOPKS). Tyto zmocňují orgány veřejné moci k užití krizových opatření pro řešení situace a zároveň ulehčují vzájemnou koordinaci jednotlivých složek integrovaného záchranného systému.

Orgány krizového řízení představují zákonem určené orgány státní a veřejné správy, které plní úkoly k přípravě na mimořádné události a krizové situace. Mezi orgány krizového řízení s územní působností patří orgány na úrovni kraje, obce s rozšířenou působností a obce. V tomto ohledu má, co se problematiky krizového řízení týče, výjimečné postavení hlavní město Praha, které je ze zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze v posledním znění (zákon o hl. m. Prahy) hlavním městem, podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) (zákon o krajích) krajem a dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) obcí. Specifické postavení hl. m. Prahy a jeho městských částí je vymezeno zákonem o hlavním městě Praze a obecně závaznou vyhláškou č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy. Tyto právní předpisy zároveň určují rozsah samostatné i přenesené působnosti městských částí (MČ) hl. m. Prahy.

Předložena diplomová práce se zabývá problematikou specifického postavení hl. m. Prahy a městských částí a jejich orgánů v oblasti právních předpisů krizového řízení,

integrovaného záchranného systému (IZS) a požární ochraně (PO) se zaměřením na Statut hl. m. Prahy a srovnání se statutárními městy a kraji. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. První kapitola rozebírá problematiku krizového řízení a vyhlášení krizových stavů. Dále uvádí subjekty bezpečnostního systému České republiky (ČR) a jejich postavení a také popisuje právní předpisy v krizovém řízení. Součástí první kapitoly je i srovnání úkolů správních orgánů vyplývajících z krizového zákona. V druhé kapitole je popsáno organizační a územní členění hl. m. Prahy, a vysvětleno vymezení statutárních měst. Dále je rozebrána právní úprava postavení hlavního města Prahy a působnost orgánů hl. m. Prahy a jeho městských částí. Tato část dále analyzuje krizové řízení v podmínkách hl. m. Prahy, a současně jsou uváděny rozdíly ve srovnání s krajem. Třetí kapitola představuje praktickou část práce zahrnující analýzu současného stavu Statutu hl. m. Prahy se zaměřením na IZS a PO, které „přenášejí“ práva a povinnosti na městské části a jejich orgány, včetně komparace Statutu s právními normami v uvedených klíčových oblastech. Součástí je srovnání rozsahu přenesené působnosti v oblasti krizového řízení se statutárními městy Brnem a Plzní. Diskuze obsahuje celkové zhodnocení situace a jsou navrženy potřebné změny k narovnání současného stavu.

2 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Krizové řízení představuje proces, který napomáhá k naplnění ochrany obyvatelstva a zároveň se jedná o nástroj pro organizování činností obyvatelstva. Vytváří organizační kostru procesu efektivní pomoci obyvatelstvu při situacích, které ohrožují životy, zdraví, majetek a životní prostředí. Proces krizového řízení je zabezpečován státem, síly a orgány krizového řízení jsou financovány z veřejných financí v souladu s rozpočtovou politikou výkonu státní správy a samosprávy [11]. Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění krizové řízení představuje *souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury.*

V kontextu diplomové práce se zabýváme krizovými situacemi „nevojenského“ charakteru, jejichž původcem mohou být živelní pohromy, průmyslové havárie, nehody, ohrožení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, ohrožení vnitřní svrchovanosti, demokratických základů států, či územní celistvosti zevnitř státu. Krizový zákon definuje krizovou situaci jako mimořádnou událost, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu. O krizové situaci lze taky mluvit tehdy, když následky živelní pohromy, havárie nebo jiného nebezpečí ohrožují cenné a chráněné hodnoty, zájmy nebo statky státu a občanů, a které není možné řešit použitím standardních sil a prostředků orgánů státní správy, územní samosprávy a výkonných složek a když je nutno vyhlásit jeden z krizových stavů, který umožňuje použití nadstandardních sil a prostředků, omezení práv a nařízení povinností nad rámec použití běžných (nekrizových) právních předpisů [4]. Zákon o krizovém řízení považuje mimořádnou událost (tj. událost, při které se jedná o škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, včetně živelných pohrom a havárií ohrožujících život, zdraví, majetek a životní prostředí) za krizovou situaci v případě, že na různých úrovních vládnutí jsou zřizovány bezpečnostní rady (kraje, obce s rozšířenou působností) jako poradní orgány zřizovatele a krizové štáby (vlády, kraje, a obce s rozšířenou působností) jakožto pracovní orgány zřizovatele (Mareš a kol., 2013).

Během krizového stavu dochází k vyhlášení příslušných krizových opatření, která státu umožňují na nezbytně nutnou dobu v nezbytné míře a nezbytně nutném rozsahu omezení práva občanů. Také v zájmu bezpečnosti za účelem překonání dané situace

umožňují občanům naříditi povinnosti. Vyhlášení krizových stavů a zavedení jednotlivých krizových opatření se řídí následující principy [4]:

- **princip legality** (zákonnosti) – možnost vyhlásit krizový stav a ukládat povinnosti pouze na základě a v mezích zákona
- **princip legitimacy** (oprávněnosti) – v kontextu důvodů, pro které se krizové stavy vyhláší
- **princip subsidiarity** (podpůrnosti) – jedná se o pravidla pro vyhlášení krizových stavů a ukládání krizových opatření (v případě, že situaci není možné zvládnout běžnou činností kompetentních subjektů, dojde k vyhlášení krizového stavu umožňujícím zavedení krizových opatření)
- **princip proporcionality** – opatření pro zvládnutí situace se užívají jen v míře nezbytné
- **princip dočasnosti** – vyhlášené krizové stavy a opatření jsou časově omezené

Krizové řízení představuje účinný nástroj pro zvládnutí mimořádných událostí a je oporou proti negativním důsledkům krizových jevů. Základ spočívá v prevenci, která vychází z analýzy rizik a hospodářských možností systému. Pro krizové řízení je charakteristické [3]:

- aktivace integrovaného záchranného systému v potřebném rozsahu
- varování a průběžné informování obyvatelstva
- vyhlášení krizového stavu odpovídajícímu vzniklé situaci (v případě potřeby)
- organizace evakuace, záchranné činnosti a stabilizačních aktivit
- zavedení zvláštního režimu zásobování obyvatelstva
- vyhlášení potřebných hospodářských opatření pro zvládnutí krizového stavu
- přijímání opatření ke zmírňování eskalace situace
- aktivace bezpečnostního systému k ochraně obyvatelstva a jejich majetku

Ve smyslu zvládnutí mimořádných událostí (krizových stavů) je systém krizového řízení nutno chápat v kontextu povinnosti snižovat důsledky budoucích dopadů pomocí zabezpečování určité míry připravenosti a dovednosti vyčleněných osob, materiálu a techniky, monitorovacího systému a taktéž reálnosti plánu. Cílem krizového řízení by měla být minimalizace neurčitostí vyplývajících z mimořádných událostí (krizových stavů), zvyšování úrovně bezpečnosti, ochrany obyvatelstva s využitím dostupných vědeckých poznatků, výzkumu a metod pro plánování, řízení a predikci. Pro státní správu a samosprávu

to znamená připravovat a mobilizovat zdroje, které jsou potřebné pro zvládnutí mimořádné události, plánování, připravování k poskytnutí a v případě potřeby také vytvoření komplexní podpory sil a prostředků [3].

2.1 Orgány krizového řízení a jejich postavení

Orgány krizového řízení jsou zákonem jmenované, hierarchicky uspořádané, centrálně řízené a koordinované orgány veřejné správy (tj. státní správy a samosprávy), které jsou určeny k řešení krizových situací, které mohou vzniknout na území České republiky (ČR). Na jednotlivých úrovních působí samostatně v rozsahu své působnosti. Jedná se o orgány, které uskutečňují konkrétní činnosti za účelem přípravy na krizové situace (např. vytváření krizových plánů, zajištění materiálních potřeb, smluvní zajištění dodávek výrobků, prací a služeb nezbytných k překonání krizové situace atd.), jejich řešení (např. činnosti s cílem potlačit, zmírnit a překonat následky), případně za účelem ochrany kritické infrastruktury.

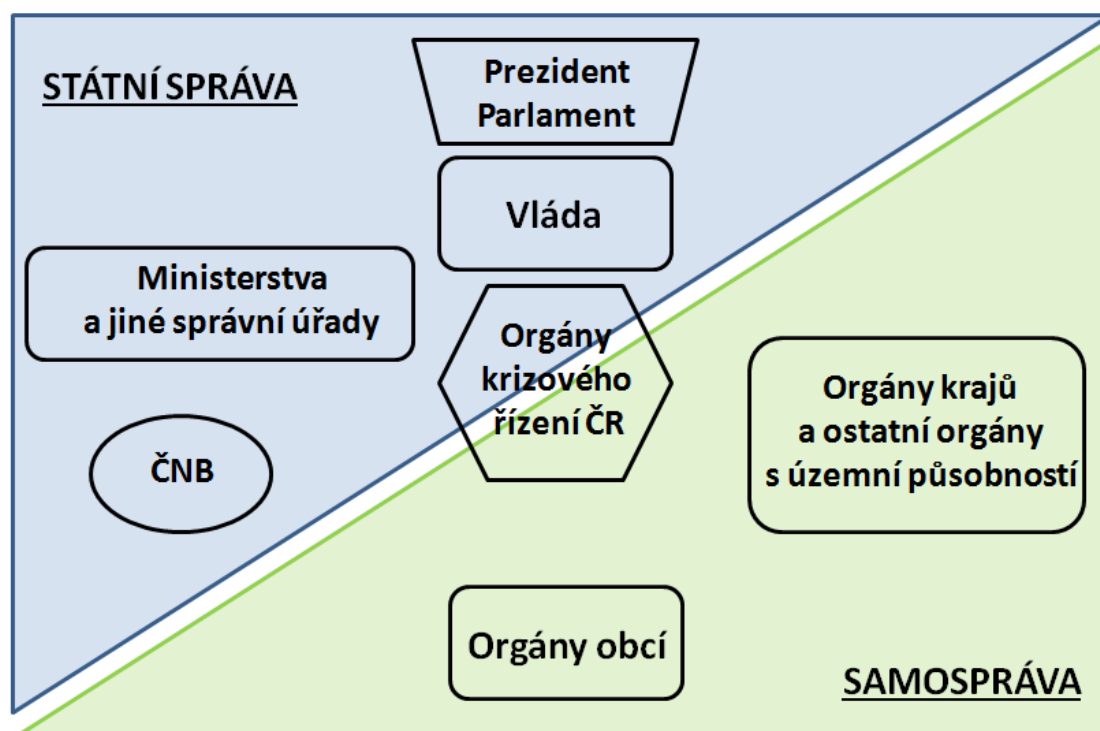
O orgánech krizového řízení pojednává zákon č. 240/ 2000 Sb., o krizovém řízení v hlavě II, díl 1-6 a v hlavě III, díl 1 a díl 2. V souladu s tímto zákonem se za orgány krizového řízení v ČR (jak již bylo dříve zmíněno) považují vláda, ministerstva a jiné správní úřady, Česká národní banka, orgány krajů a ostatní orgány s územní působností, orgány obcí (viz Obr. 1). V krizovém řízení se však dle dikce krizového zákona uplatňují i ostatní orgány s územní působností, tj. bezpečnostní rady, krizové štáby a územní správní úřady.

Ústředním orgánem výkonné moci je **vláda ČR**, která realizuje bezpečnostní politiku státu a odpovídá za řízení a funkčnost bezpečnostního systému. Vláda je také orgánem krizového řízení (OKŘ) a disponuje specifickými kompetencemi v této oblasti.¹ Pravomoci při zajišťování připravenosti ČR na krizové situace a při jejich řešení, nebo k ochraně kritické infrastruktury jsou následující:

- ukládá úkoly ostatním OKŘ, řídí a kontroluje jejich činnost
- zřizuje Ústřední krizový štáb jako svůj pracovní orgán pro koordinaci, sledování a vyhodnocování stavu realizace opatření k zamezení vzniku nebo řešení vzniklé krizové situace
- stanovuje průřezová a odvětvová kritéria pro určení prvku kritické infrastruktury

¹ §4 až 8 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, v platném znění

- rozhoduje na základě seznamu předloženého MV o prvcích kritické infrastruktury a prvcích evropské kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je organizační složka státu
- rozhoduje o vyhlášení nouzového stavu, stanovení rozsahu krizových opatření (včetně možnosti zavedení regulačních opatření dle zákona č. 241/2000 Sb.), zrušení nouzového stavu před uplynutím doby, na niž byl vyhlášen
- předkládá Parlamentu ČR návrh na vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu, atd.

Obr. 1 - Orgány krizového řízení ČR (Zdroj: [1])

Ministerstva a ostatní ústřední správní úřady zabezpečují připravenost na řešení krizových situací v jejich působnosti včetně kompetencí na úseku ochrany kritické infrastruktury (§9 – 12a krizového zákona). Jejich úkoly jsou následující:

- zřizují pracoviště krizového řízení
- zřizují krizové štáby, které jsou pracovním orgánem vlády k řešení krizových situací
- zpracovávají krizový plán
- navrhují odvětvová kritéria a předkládají je Ministerstvu vnitra (MV)

- určí opatřením obecné povahy prvky kritické infrastruktury (KI) a prvky Evropské kritické infrastruktury (EKI), o čemž bezodkladně informují MV
- zašlou návrhy prvků KI a prvků EKI Ministerstvu vnitra k zařazení do seznamu (v případě, jedná-li se o prvky, jejichž provozovatelem je organizační složka státu)
- vedou přehled možných zdrojů rizik, provádějí analýzy ohrožení a v rámci prevence odstraňují nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace
- rozhodují o činnostech k řešení krizových situací a ke zmírnění jejich následků, atd.

Ministerstvo vnitra plní následující úkoly:

- sjednocuje postupy v oblasti krizového řízení
- organizuje instruktáže a školení a podílí se na přípravě k získání zvláštní odborné způsobilosti zaměstnanců orgánů krizového řízení
- provádí kontrolu zajištění připravenosti ostatních ministerstev a jiných ústředních správních úřadů na řešení krizových situací
- navrhuje průřezová kritéria
- zpracovává seznam, který slouží jako podklad pro určení prvků KI a EKI, jejichž provozovatelem je organizační složka státu
- plní úkoly v oblasti KI vyplívající z členství ČR v Evropské unii (EU), zabezpečuje mezinárodní výměnu informací v této oblasti, plní funkci kontaktního místa ČR v rámci EKI a podává Evropské komisi zprávy o plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů EU v této oblasti
- každoročně informuje Evropskou komisi o počtu prvků evropské kritické infrastruktury podle odvětví a o počtu členských států EU, které jsou závislé na jednotlivých prvcích EKI
- každé dva roky předkládá Evropské komisi souhrnnou zprávu se všeobecnými údaji o typech zranitelnosti, hrozbách a rizicích zjištěných v jednotlivých odvětvích EKI
- MV odpovídá za přípravu na řešení a za řešení krizových situací souvisejících s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem a přitom určuje a kontroluje postupy Policie ČR
- MV řeší rozpory v oblasti krizového řízení, apod.

Česká národní banka při přípravě na krizové situace, jejich řešení a k ochraně kritické infrastruktury (§13 krizového zákona)

- zřizuje krizový štáb

- zpracovává krizový plán obsahující souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací v oblasti její působnosti
- navrhuje odvětvová kritéria a předkládá je MV
- určí opatřením obecné povahy prvky KI a EKI a o tomto určení informuje bez zbytečného odkladu MV

Mezi orgány kraje, které jsou zároveň OKŘ se řadí hejtman (primátor hl. m. Prahy) a krajský úřad. Také však Hasičský záchranný sbor (HZS) kraje, Policie ČR (krajské ředitelství). Hejtman kraje zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací, ostatní orgány kraje se na této připravenosti podílejí. Působnost hejtmana kraje (primátora hl. m. Prahy) je v oblasti krizového řízení koordinována pracovištěm krizového řízení příslušného krajského úřadu. Funkce vedoucího tohoto útvaru (odboru, oddělení) je zpravidla spojena s funkcí tajemníka bezpečnostní rady kraje. Jednotlivé subjekty samosprávy a státní správy na úrovni kraje jsou koordinovány poradním orgánem hejtmana, bezpečnostní radou kraje. V případě hrozby krizové situace nebo jiné mimořádné události je bezpečnostní rada kraje spolu s odbornými skupinami a přizvanými odborníky součástí krizového štábu kraje (magistrátu hl. m. Prahy).

2.2 OSTATNÍ ORGÁNY S ÚZEMNÍ PŮSOBNOSTÍ

Bezpečnostní rada kraje (BRK) má v rámci krizového řízení důležitou roli. Jedná se o zákonem zřízený orgán (§24 krizového zákona). Předsedou BRK je hejtman, který jmenuje členy rady, a to na základě prováděcí vyhlášky č. 462/2000 Sb. BRK je poradní orgán pro přípravu na krizové situace, který projednává, resp. posuzuje, stanovený okruh záležitostí.²

Krizový štáb (KŠ) kraje je zřizován hejtmanem pro řešení krizových situací. KŠ funguje také v souvislosti s činností IZS. Jedná se o pracovní orgán, jehož úkolem je posuzovat adekvátnost krizových opatření, které byly přijaty v určených obcích a případně navrhnout jejich pozastavení, změnu, či zrušení. KŠ je složen z členů BRK, členů příslušné pracovní skupiny krizového štábu kraje. KŠ je konstituován jako zvláštní orgán (§65 zákona

² Právní rádce. Hejtman v krizovém řízení. *pravnicradce.ihned.cz* [online] 2016 [2017-05-10]. Dostupné na: <http://pravnicradce.ihned.cz/c1-37244410-hejtman-kraje-v-krizovem-rozeni>

o krajích), někdy také příkazem hejtmána bez bližšího určení, o jaký orgán jde, někdy se o KŠ mluví jako o pracovním orgánu hejtmána. KŠ je svolán v případě vyhlášení krizového stavu, stavu nebezpečí při cvičeních, ale také může být svolán operativně. Tak se děje především za účelem projednání zásadních záležitostí, které se týkají řešení krizové situace, resp. přijetí krizových opatření spojených s nezbytným omezením základních práv a svobod.³

Mezi OKŘ se na základě novely krizového zákona řadí též orgány **obce s rozšířenou působností** (ORP), a to starosta ORP a obecní úřad ORP. Starosta ORP zajišťuje připravenost správního obvodu ORP na řešení krizových situací, ostatní orgány ORP se na této připravenosti podílejí.

Krizový zákon také explicitně stanovuje pravomoci a odpovědnost v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením starostovi obce a obecnímu úřadu. Starosta obce zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací, ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí.

Úkoly orgánu samosprávy v krizovém řízení vyplývající z krizového zákona jsou uvedeny v samostatné kapitole.

Efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace bezpečnostních a záchranných složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při přípravě na mimořádné události, antropogenní havárie a živelní pohromy, včetně společného provádění záchranných a likvidačních prací představuje IZS [10].

2.3 Krizové stavy

Vyhlašování krizových stavů probíhá dle krizového zákona, ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, a ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR. Přehled krizových stavů je uveden v Tab. 1.

³ Právní rádce. Hejtmán v krizovém řízení. *pravnicaradce.ihned.cz* [online] 2016 [2017-05-10]. Dostupné na: <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-37244410-hejtmán-kraje-v-krizovém-řízení>

Tab. 1 - Vyhlášení krizových stavů (Zdroj:[1])

Druh situace (krizového stavu)	Vyhlašující orgán	Důvod	Územní rozsah	Časová účinnost
Válečný stav	Parlament na návrh vlády	Je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.	Celý stát	Bez omezení
Stav ohrožení státu	Parlament na návrh vlády	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy.	Celý stát nebo jeho část	Bez omezení
Nouzový stav	Vláda (předseda vlády)	Živelné pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost.	Celý stát nebo jeho část	Nejdéle 30 dnu; prodloužení je přípustné po předchozím souhlasu Parlamentu
Stav nebezpečí	Hejtman (primátor hl.m. Prahy)	Jsou-li v případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud intenzita ohrožení nedosahuje značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a složek IZS.	Celý kraj nebo jeho část	Nejdéle 30 dnu; prodloužení je přípustné jen se souhlasem vlády

2.3.1 Krizové stavy vyhlášené hejtmánem kraje (primátorem hl. m. Prahy)

I když se má podle §14 krizového zákona hejtman kraje (primátor hl. m. Prahy) podílet na řešení všech krizových stavů, jeho hlavní role je řešení stavu nebezpečí. Stav nebezpečí je tzv. civilní nouzový stav vyhlášen za přesně uvedených podmínek jako bezodkladné opatření (viz Tab. 2). Rozhodnutí hejtmána je autoritativní akt, který spouští činnost celé soustavy nejrozličnějších řídicích, realizačních, kontrolních a dalších aktivit stanovených zákonem, a to s cílem nastalou situaci zvrátit a navrátit do normálu.

V rozhodnutí hejtmána musí být uvedeny důvody, proč je stav nebezpečí vyhlášen, a konkretizována krizová opatření a jejich rozsah.⁴

Tab. 2 - Vyhlášení stavu nebezpečí (Zdroj: Krizport⁵)

	STAV NEBEZPEČÍ
Právní předpis	§3 zákona č. 240/2000 Sb.
Důvod	<ul style="list-style-type: none"> • jako bezodkladné opatření, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek IZS nebo subjektů kritické infrastruktury • vyhláší se jen s uvedením důvodů a na nezbytně nutnou dobu
Kdo vyhláší	<ul style="list-style-type: none"> • hejtman kraje (primátor hl. m.) - neprodleně informuje vládu, MV, sousední kraje, a pokud mohou být krizovou situací dotčeny, též další kraje
Území	<ul style="list-style-type: none"> • celé území kraje nebo jeho část
Doba trvání	<ul style="list-style-type: none"> • nejvýše 30 dnů (prodloužení jen se souhlasem vlády)
Účinnost	<ul style="list-style-type: none"> • okamžikem, který se stanoví v rozhodnutí o vyhlášení SN
Způsob vyhlášení	<ul style="list-style-type: none"> • ve Věstníku právních předpisů kraje
Zveřejnění	<ul style="list-style-type: none"> • na úřední desce krajského úřadu (magistrátu hl. m. Prahy) a na úředních deskách obecních úřadů na území, kde byl SN vyhlášen, zveřejnění také dalšími způsoby – prostřednictvím hromadných informačních prostředků a místního rozhlasu
Ukončení	<ul style="list-style-type: none"> • uplynutím doby, na kterou byl SN vyhlášen, pokud hejtman nebo vláda nerozhodnou o jeho zrušení před uplynutím této doby • vláda jej zruší též, pokud nejsou splněny podmínky pro jeho vyhlášení
Další	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodnutí o vyhlášení SN musí obsahovat krizová opatření a jejich rozsah • změna krizových opatření musí být rovněž vyhlášena • nelze vyhlásit z důvodu stávkové vedené na ochranu práv a oprávněných hospodářských a sociálních zájmů

Na území hl. m. Prahy byl v období let 2001–2016 stav nebezpečí vyhlášen celkem 2krát (viz Tab. 3).

⁴ Právní rádce. Hejtman v krizovém řízení. *pravniciradce.ihned.cz* [online] 2016 [2017-05-10]. Dostupné na: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-37244410-hejtman-kraje-v-krizovem-rizeni>

⁵ Krizport. Krizové stavy. *krizport.firebrno.cz* [online] 2016 [2017-05-10]. Dostupné na: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/vyhlasovani-krizovych-stavu>

Tab. 3 – Stav nebezpečí, vyhlášené v hl. m. Praze (Zdroj: [11])

STAV NEBEZPEČÍ HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	
Vyhlášen rozhodnutím primátora č. 14/2002 Sb. HMP ze dne 31. 8. 2002 – od 1. 9. 2002 od 00:00 hod. do 20. 9. 2002 do 24:00 hod.	Vyhlášen rozhodnutím primátora č. 1/2013 ze dne 2. 6. 2013 - od 2. 6. 2010 od 09:45 hod. do 30. 6. 2013 do 24:00 hod.
Prodloužen rozhodnutím primátora č. 19/2002 Sb. HMP ze dne 19. 9. 2002, na základě souhlasu vlády České republiky v usnesení vlády č. 905 ze dne 18. 9. 2002 - od 21. 9. 2002 od 00:00 hod. do 31. 10. 2002 do 24:00 hod.	Zrušen rozhodnutím vlády č. 171/2013 ze dne 19. 6. 2013 - do 19. 6. 2013 do 24:00 hod.
<u>Počet dní:</u> 61	<u>Počet dní:</u> 18
<u>Důvod vyhlášení:</u> Plnění úkolů spojených s řešením krizové situace vzniklé z důvodů odstraňování následků rozsáhlých povodní.	<u>Důvod vyhlášení:</u> Vznik krizové situace – povodní, spočívající v bezprostředním ohrožení životů, zdraví a majetku obyvatel žijících v zasaženém území hlavního města Prahy a životního prostředí, které nelze odvrátit běžnou činností správních úřadů, orgánů hlavního města Prahy a městských částí, složek integrovaného záchranného systému a subjektů kritické infrastruktury a vytvoření podmínek pro provádění záchranných a likvidačních prací a plnění neodkladných úkolů spojených s řešením krizové situace.
<u>Seznam obcí:</u> Území městské části Praha 1, Praha 7, Praha 8, Praha 12, Praha - Radotín, Praha - Zbraslav, Praha - Velká Chuchle, Praha - Lipence, Praha - Troja, Praha - Suchbátka a Praha - Lysolaje	<u>Seznam obcí:</u> Celé území pro území hlavního města Prahy.
<u>Počet obcí (městských částí):</u> 11	<u>Počet obcí:</u> 1
<u>Krizová opatření:</u> - uložení pracovní výpomoci fyzickým osobám v rozsahu, který je nezbytný pro překonání krizové situace, - uložení právnickým osobám, podnikajícím fyzickým osobám a fyzickým osobám povinnost poskytnout věcné prostředky k řešení krizové situace v rozsahu, který je nezbytný pro její překonání, když tyto věci nelze zajistit smluvně a hrozí nebezpečí z prodlení, - nařízení bezodkladného provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení, - nařízení použití občanů povinných civilní službou k realizaci krizových opatření.	<u>Krizová opatření:</u> - pracovní povinnost, - pracovní výpomoc. - povinnost poskytnout věcné prostředky, - bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb nebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení, - evakuaci obyvatelstva z vymezených míst nebo území. - zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území, - povinnost - dodávat výrobky, práce nebo služby, - skladovat materiál určený pro překonání stavu nebezpečí a odstranění jeho následků ve svých prostorech, - přemístit dopravní a mechanizační prostředky, výrobní nebo provozní prostředky movité povahy a zásoby na určené místo, - regulační opatření v řízení a organizaci dopravy.

2.4 Právní předpisy v krizovém řízení

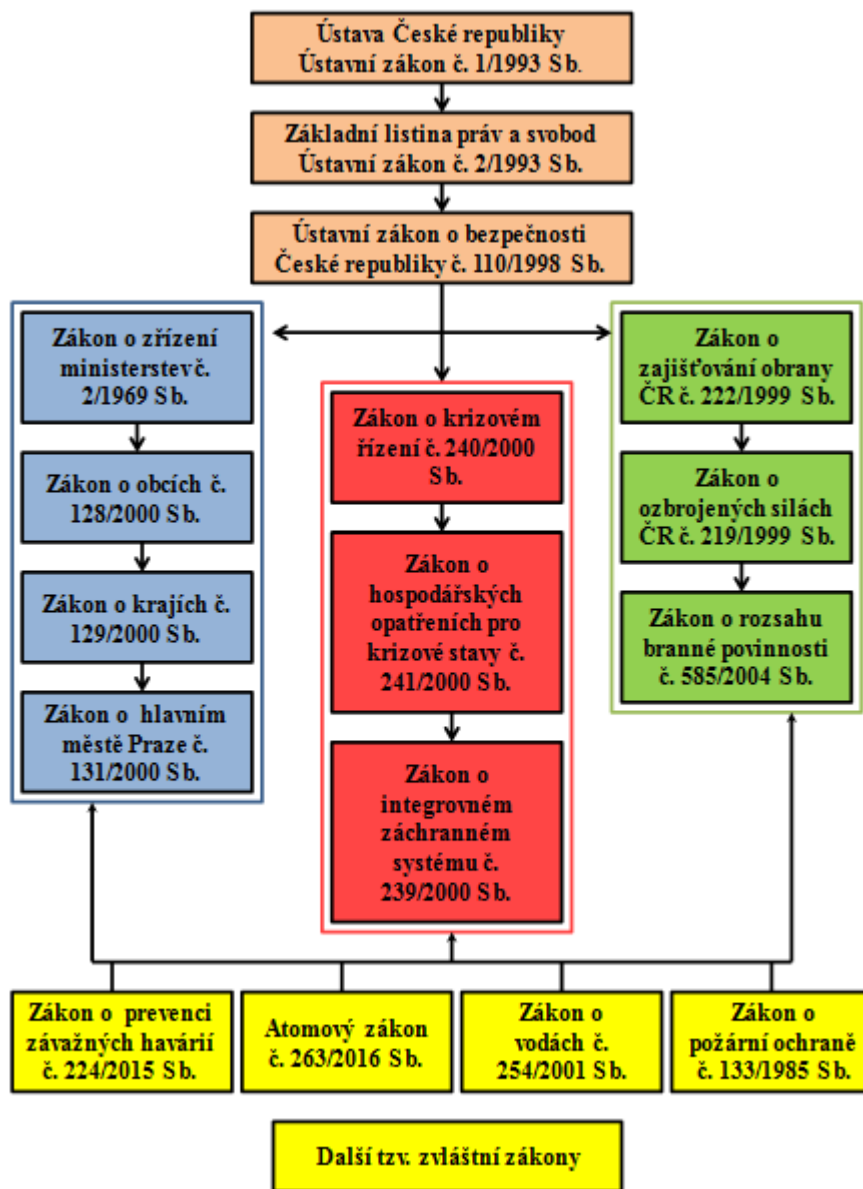
Co se týče otázek bezpečnosti a řešení krizových situací, postavení a činnosti subjektů státní správy a územní samosprávy upravují Ústava České republiky, ústavní zákon o bezpečnosti, zákony a podzákoné (prováděcí) předpisy. Působnost v oblasti IZS je kompetenčním zákonem č. 2/1969 Sb. svěřena Ministerstvu vnitra, které je gestorem právní úpravy IZS. Celou oblast IZS zastřešuje zákon o IZS. V oblasti IZS vznikla právní úprava společně s krizovým zákonem, a zákonem o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (HOPKS). Zmíněné tři zákony jsou množstvím odkazů a souvislostí vzájemně propojeny [14]. Systémové uspořádání právních předpisů týkajících se řešení krizových situací je znázorněno na Obr. 2). Tyto zákony zmocňují zmíněné orgány ze zákona k užití mimořádných opatření pro řešení v krizové situaci.⁶

Základní právní předpisy v oblasti krizového řízení jsou uvedeny v následujících podkapitolách.

2.4.1 Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky vytvořil základ pro nový přístup k řešení mimořádných událostí a krizových situací. Jedná se o právní úpravu klíčového předpisu z oblasti krizové legislativy, která vytvořila ústavní předpoklad pro přijetí úpravy zvláštní povahy, která byla zaměřena na problematiku závažných mimořádných událostí, a stala základním krizovým předpisem. Stanovuje povinnosti v zájmu zajištění bezpečnosti státu. Dále stanovuje, že tento ústavní zákon bude působit vedle Ústavy České republiky a umožní fungování státu za krizových situací, s kterými ústava nepočítá (jedná se především o institut krizových stavů a kompetence při jejich vyhlášení, a také vytvoření poradního orgánu k zajišťování bezpečnosti ČR).

⁶Hasičský záchranný sbor České republiky. Krizové řízení při nevojenských krizových situacích. *hzscr.cz* [online] © 2017 [2017-03-29]. Dostupné na: <http://www.hzscr.cz/.../modul-c-krizove-rizeni-pri-nevojenskych-krizovych-%20situacich-pdf.aspx>

Obr. 2 - Systémové uspořádání právních předpisů týkajících se řešení krizových situací (Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR ⁷)

2.4.2 Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému představuje základní právní předpis o IZS. Vymezuje IZS, stanovuje složky IZS a jejich působnost, působnost

⁷ Hasičský záchranný sbor České republiky. Krizové řízení při nevojenských krizových situacích. *hzscr.cz* [online] © 2017 [2017-03-29]. Dostupné na: <http://www.hzscr.cz/.../modul-c-krizove-rizeni-pri-nevojenskych-krizovych-%20situacich-pdf.aspx>

a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků. Dále stanovuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích, při ochraně obyvatelstva a před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. Zákon se nevztahuje na předcházení mimořádných událostí (tj., prevenci vzniku takových událostí) nebo na činnosti spojené s obnovou území postiženého mimořádnou událostí. Zákon o IZS se využívá především v případech, kdy je k provádění záchranných a likvidačních prací nutná současná spolupráce více složek IZS (v situacích, kdy k vyřešení postačuje jedna věcně příslušná složka, je využíváno speciálních zákonů, které mají před zákonem o IZS přednost)[14].

Související právní předpisy:

- Vyhláška MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
- Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
- Usnesení vlády ČR č. 165 – Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020
- Usnesení vlády ČR č. 805 z roku 2013 – Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030
- Nařízení vlády ČR č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva
- Metodická pomůcka MV PO-1590/IZS-2003, kterou se doporučují zásady pro jednotné rozlišování a vymezení preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích (asanačních) prací spojených s předcházením, řešením a odstraněním následků mimořádných událostí

2.4.3 Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon)

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany ČR před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.

Za dobu své působnosti, došlo k několika novelizacím, nedošlo však k věcnému posunu [11]. Zásadní změnou, která byla vyvolána reformou veřejné správy, bylo přijetí zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů. Tento zákon okresní úřady zrušil, a tím pádem došlo také ke zrušení přímé státní správy území na úrovni okresů. Byly to právě okresní úřady, kterým předešla úprava krizového zákona ukládala důležité úkoly na úseku krizového řízení. Z toho důvodu byla působnost a pravomoc a zejména kompetence okresních úřadů převedeny na Hasičský záchranný sbor ČR a krajské úřady. Jednou z dalších změn bylo zpracování krizového plánu, konkrétně povinnost zpracovat krizový plán byla přenesena na bedra HZS. V podmínkách hl. m. Prahy se jedná o HZS hl. m. Prahy ve spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy a úřady městských částí.

Rozsáhlá novela v roce 2008 byla provedena z důvodu implementace směrnice Rady Evropské unie č. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeby zvýšit její ochranu. Cílem byla především implementace problematiky kritické infrastruktury do českého právního řádu. Novela také reagovala na některé aplikační problémy v oblasti krizového řízení. Především přesně vymezuje kompetence, stanovuje působnost ORP a novelizuje některá další ustanovení. Důvodem pro zpracování zákona o krizovém řízení, a stejně tak i zákona o IZS byla společenská potřeba zvláštní právní úpravy, která by tvořila podmínky pro řešení situací vyvolaných v důsledku mimořádných událostí. Krizový zákon vymezuje základní pojmy krizového řízení.

Novelou krizového zákona v roce 2010 došlo k implementaci práva EU a zakotvena tzv. kritická infrastruktura. Jedná se o prvek kritické infrastruktury, resp. systém prvků kritické infrastruktury, jehož narušení funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu. Prvek kritické infrastruktury představuje kritickou infrastrukturu nebo její část, jejíž funkce je nepostradatelná nebo jen stěží nahraditelná, a která má zvláštní význam pro ČR (např. energetická přenosová soustava, plynová přenosová soustava, zařízení pro výrobu elektrické energie s celostátním významem nebo některé stavby dopravní infrastruktury). Zákon definuje i evropskou kritickou infrastrukturu, která představuje kritickou infrastrukturu na území ČR, jejíž narušení by mělo závažné dopady i na ostatní členské státy EU.

Novelou z roku 2010 došlo také k úpravě působnosti a úkolů orgánů krizového řízení, s ohledem na poznatky z praxe. Došlo také k vymezení nových působností a úkolů z oblasti kritické infrastruktury.

Zákon dále popisuje vyhlášení jednotlivých krizových stavů. Jedná se o stavy nebezpečí, protože ostatní krizové stavy jsou upraveny již v ústavním zákoně o bezpečnosti ČR. Popisuje další podrobnosti, činnosti, kompetence a působnost státních orgánů, orgánů územní samosprávy (tj. orgánů krizového řízení) a stanovuje přesnou působnost všech těchto orgánů včetně Hasičského záchranného sboru České republiky (HZS ČR)

Krizový zákon stanovuje finanční zabezpečení krizových opatření, práva a povinnosti osob (fyzických osob, právnických osob a podnikajících fyzických osob). Dále je ukotvena problematika kontroly, zvláštních skutečností, správních deliktů a náhrad škody.

Související právní předpisy:

- Nařízení vlády ČR č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a §28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- Nařízení vlády ČR č. 432/2010 Sb. k provedení §40 odst. 1 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- Vyhláška MŠMT č. 281/2001 Sb., kterou provádí §9 odst. 3 písm. a) zákona 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- Směrnice MV č.j. MV-117572-2/PO-OKR-2011, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje, krizového štábu obce s rozšířenou působností a krizového štábu obce
- Směrnice MV č.j. MV-556649-19/PO-OKR-2013, o stanovení postupů a působností orgánů obce a orgánů kraje při vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob a evidence údajů a přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí podle §39d a §39e zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- Směrnice MV č.j. MV-55649-20/PO-OKR-2013 pomůcka krizového řízení o stanovení jednotlivých pravidel vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob a evidence údajů a přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí podle §39d a §39e zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- Směrnice MV č.j. MV-45519-1/PO-OKR-2015 Metodická pomůcka pro označování, evidenci, manipulaci a ukládání písemností a jiných materiálů

obsahujících zvláštní skutečnosti a postup při určování osob ke styku se zvláštními skutečnostmi

2.4.4 Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Vymezuje základní pojmy v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy, působnost orgánů v systému těchto opatření, charakterizuje tento systém v rovině nouzového hospodářství a hospodářské mobilizace, definuje možnosti využití regulačních opatření, kontroly, sankce atd.

Související předpisy:

- Vyhláška Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy

Mezi další právní předpisy, které upravují oblast IZS, patří nařízení krajů, které stanovují požární poplachový plán kraje [14]. K vydávání těchto nařízení kraje zmocňuje zákon č. 133/2000 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Součástí požárních poplachových plánů krajů jsou poplachové plány IZS krajů, a to na základě nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně.

2.5 Úkoly samosprávních orgánů v krizovém řízení

V následující kapitole budou rozebrány úkoly samosprávních orgánů v krizovém řízení, vyplývající ze zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

2.5.1 Orgány kraje

Úkoly hejtmána kraje (primátora v hl. m. Praze) jsou následující:⁸

- zajištění připravenosti kraje na řešení krizových situací, ostatní orgány kraje se na této připravenosti podílejí
- řízení a kontrola přípravných opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděné územními správními úřady s působností na území kraje, orgány ORP, orgány obcí nebo právníckými osobami a fyzickými osobami

Hejtman kraje za tímto účelem:

- zřizuje a řídí bezpečnostní radu kraje (bezpečnostní radu hl. m. Prahy)
- zřizuje a řídí krizový štáb kraje (krizový štáb hl. m. Prahy)
- schvaluje po projednání v bezpečnostní radě kraje krizový plán kraje (krizový plán hl. m. Prahy), apod.

V období krizového stavu hejtman kraje:

- koordinuje záchranné a likvidační práce, poskytování zdravotnické pomoci, provádění opatření k ochraně veřejného zdraví a k zajištění bezodkladných pohřebních služeb
- koordinuje nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva
- koordinuje zajištění ochrany majetku na území, kde byla provedena evakuace

Nelze-li zajistit tyto činnosti a věci smluvně proto, že subjekt plnění klade zjevně finančně nebo časově nevýhodné podmínky nebo plnění odmítne a přitom hrozí nebezpečí z prodlení, hejtman splnění činností nebo poskytnutí věci uloží.

⁸ §14 zákona o krizovém řízení

Za stavu nebezpečí je hejtman oprávněn nařídit:

- pracovní povinnost, pracovní výpomoc nebo poskytnutí věcného prostředku pro řešení krizové situace
- bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace
- vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce,
- přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek integrovaného záchranného systému, podílejících se na plnění krizových opatření, a v nezbytném rozsahu také prvků kritické infrastruktury,
- zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě,
- hlášení přechodné změny pobytu osob,
- evakuaci obyvatelstva,
- zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území.

Hejtman v době nouzového stavu a stavu ohrožení státu:

- zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v podmínkách kraje,
- je oprávněn nařídit provedení krizových opatření, která je oprávněn zavést při stavu nebezpečí, pokud obdobná opatření nebyla nařízena vládou.

Krajský úřad (magistrát hl. m. Prahy) za účelem zajištění připravenosti kraje na řešení krizových situací zřizuje pracoviště krizového řízení, které plní úkoly vyplývající tomuto subjektu ze zákona o krizovém řízení.⁹

Hasičský záchranný sbor kraje při přípravě na krizové situace a jejich řešení:¹⁰

- organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji,
- zpracovává krizový plán kraje,

⁹ §14a zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění.

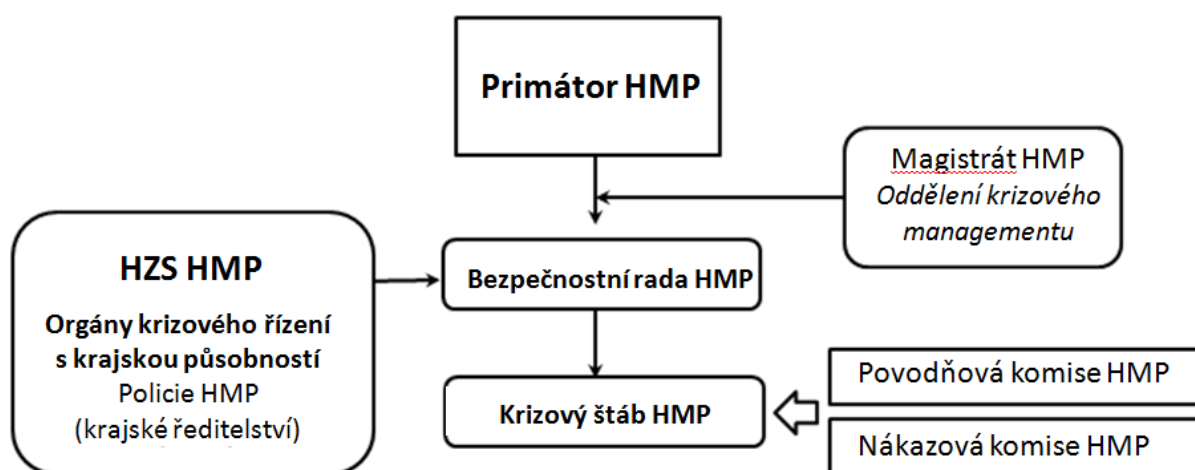
¹⁰ §15 téhož zákona

- zpracovává krizový plán obcí s rozšířenou působností,
- seznamuje obce s rozšířenou působností a právnické osoby nebo fyzické osoby na jejich žádost s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení,
- vytváří podmínky pro činnost krizového štábu kraje a krizového štábu obce s rozšířenou působností,
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob (za nouzového stavu a stavu ohrožení státu) a předává údaje v ní vedené Ministerstvu vnitra,
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí apod.

HZS kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností vyžaduje součinnost orgánů kraje a obcí, organizačních složek státu, právnických osob a podnikajících fyzických osob a dalších subjektů, je-li to nezbytné.¹¹

Policie České republiky zajišťuje připravenost k řešení krizových situací spojených s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem na území kraje.¹²

Vazby orgánů kraje v krizovém řízení v podmínkách hl. m. Prahy jsou znázorněny na Obr. 3.

Obr. 3 - Systém krizového řízení v podmínkách hl. m. Prahy na úrovni kraje (Zdroj: autor, upraveno dle [1])

¹¹ §15a téhož zákona

¹² §16 téhož zákona

2.5.2 Orgány obce s rozšířenou působností¹³

Starosta ORP řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků, prováděné územními správními úřady s působností ve správním obvodu ORP, orgány obcí, právníckými a fyzickými osobami ve správním obvodu ORP. Za tímto účelem starosta ORP:

- zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP pro území správního obvodu ORP,
- organizuje přípravu správního obvodu ORP na krizové situace a podílí se na jejich řešení,
- schvaluje po projednání v bezpečnostní radě ORP krizový plán obce s rozšířenou působností apod.

Starosta ORP dále:

- zřizuje a řídí krizový štáb ORP pro území správního obvodu ORP (který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce),
- zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP,
- plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení apod.

Na území hl. m. Prahy plní úkoly starosty ORP starosta městské části stanovené Statutem hlavního města Prahy. Obecní úřad ORP za účelem zajištění připravenosti správního obvodu ORP na řešení krizových situací zřizuje pracoviště krizového řízení, které plní úkoly vyplývající z krizového zákona. Úkoly obecního úřadu ORP plní na území hl. m. Prahy úřad městské části stanovené Statutem hlavního města Prahy.

¹³ § 18 až 19 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění.

2.5.3 Orgány obce¹⁴

Související právní předpisy jsou následující:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 313/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

Starosta obce za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán (v případě, že starosta obce zřídí k přípravě na krizové situace a jejich řešení krizový štáb obce, platí přiměřeně ustanovení nařízení vlády č. 462/2000 Sb.). V případě krizové situace zajišťuje zejména provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce.

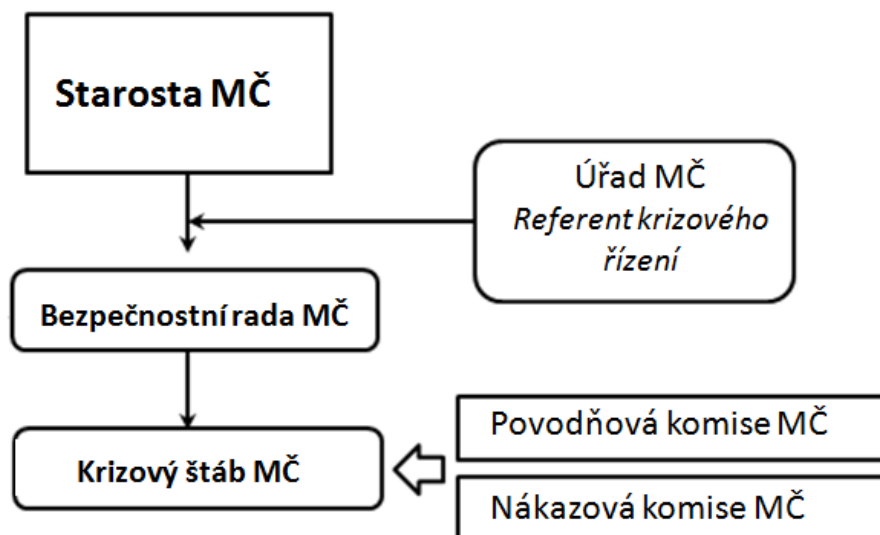
V době krizového stavu starosta obce:

- zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů krizového řízení),
- nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva,
- zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace.

V případě vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce. Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z obecního rozpočtu. V případě, že starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené krizovým zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnci, kterého za tím účelem jmenuje.

Obecní úřad dále za účelem zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací organizuje přípravu obce na krizové situace a k tomuto účelu plní úkoly stanovené krizovým zákonem. Vazby orgánů obce v krizovém řízení v podmínkách hl. m. Prahy jsou znázorněny na Obr. 4.

¹⁴ § 21 až 22 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění

Obr. 4 - Systém krizového řízení městských částí hl. m. Prahy (Zdroj: autor, podle [1])

2.6 Právní předpisy územní samosprávy

Právní předpisy územní samosprávy vydávají obce a kraje, jsou to obecně závazné vyhlášky a nařízení. Jde o součást právního řádu a autonomní prameny práva. Právní předpis samosprávy nesmí odporovat zákonu, nemůže provést další delegaci legislativní pravomoci (subdelegaci). Právní předpis územní samosprávy je mocenským právním nástrojem určeným k plnění úkolů obce či vyššího územně samosprávného celku při řešení místních nebo krajských záležitostí. Podle věcné působnosti se právní předpisy územní samosprávy rozlišují na obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti a nařízení v přenesené působnosti (přenesené státní správě). Skutečným právním předpisem územní samosprávy z pohledu organizačního i funkčního je obecně závazná vyhláška, je to samosprávný právní předpis. Nařízení je rovněž vydáno orgánem územní samosprávy, ale funkčně je výkonem státní správy [9].

2.6.1 Statuty

Zvláštním druhem obecně závazných vyhlášek v samostatné působnosti jsou statuty statutárních měst dělených na městské části (obvody). Ve statutech je určeno územní rozdělení na městské části a působnost města a městských částí, respektive jejich orgánů v samostatné i přenesené působnosti. Statut je svou povahou právním předpisem obsahující normy adresované orgánům města, tedy nikoliv přímo občanům, je pro důležitost daných norem zcela správná forma obecně závazné vyhlášky. Zvláštnost statutu spočívá v tom, že i když jde o oblast samostatné působnosti, vstupuje statut nutně i do oblastí přenesené působnosti, neboť stanoví rozsah přenesené působnosti, kterou vykonávají jednotlivé městské části [9].

2.6.2 Statutární města

Statutární město je město zvláštního významu. Statutární města se z historického hlediska označovala ta města, které nepodléhali všeobecným zákonům o obcích (tj. obecním zřízením). Formou zákonů byly pro tato města přijímány zvláštní statuty. Ve srovnání s jinými obcemi se statutární města lišila skutečností, že jejich zřízení, organizace i působnost byly upraveny zvláštním zákonem – statutem. Ve srovnání s jinými obcemi byla jejich působnost širší – měla působnost okresního úřadu i působnosti vyššího stupně samosprávy, tj. okresu.

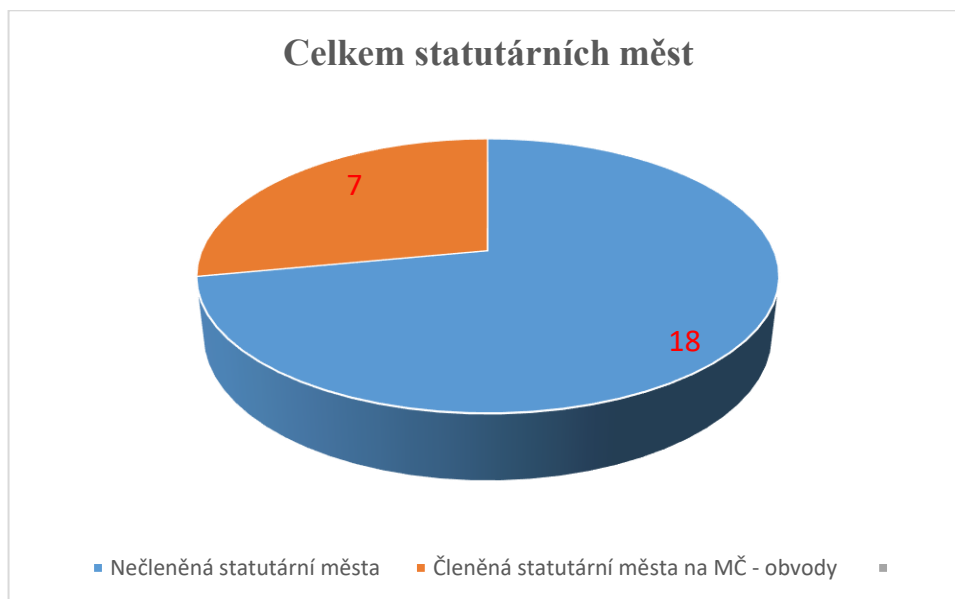
V současné době má Česká republika celkem 25 statutárních měst, které jsou výslovně uvedena v §4 odst. 1 zákona o obcích (obecního zřízení). Na základě rozhodnutí statutárních měst se jejich území může členit na městské obvody/městské části s vlastními orgány samosprávy. Statutární města se tedy rozdělují na územně členěná a ostatní (tj. územně nečleněná) statutární města [6].

Charakteristickým znakem územně členěných statutárních měst je, že se dělí na obvody a části, které jsou samosprávné. O rozdělení území statutárního města rozhoduje zastupitelstvo města, a město je následně povinno vydat svůj statut formou obecně závazné vyhlášky. V záležitostech, které nejsou svěřeny městským částem, jsou pro městské části závazná usnesení zastupitelstva a rady města. Ve věcech, které jsou svěřeny městským částem, jednají orgány městských částí jménem města. Městské části však nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky nebo nařízení. V územně členěných statutárních městech se vytváří dvojí soustava samosprávných orgánů. Vedle orgánů s celoměstskou působností jsou to orgány městských částí [8]. Dle jiného výkladu existence městských obvodů/částí nepředstavuje samostatný stupeň územní samosprávy, na základě Ústavy existuje jenom samospráva na úrovni obecní a krajské [6]. Rozdílné postavení orgánů městských obvodů/částí od orgánů obcí je vyjádřeno v obecním zřízení v §5 odst. 2, kdy „městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu“ zatímco v případě obce je v §5 odst. 1 uvedeno, že „obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce“. Městskému obvodu (městské části) statutárních měst tedy nenáleží jeho samostatná působnost, může se však podílet za podmínek stanovených zákonem a statutem na výkonu samostatné působnosti statutárního města. Orgány městského obvodu (části) vykonávají přenesenou působnost, kterou podle zvláštních zákonů vykonávají orgány obcí, statutární město může statutem (se souhlasem městského obvodu/části) tento rozsah přenesené působnosti změnit.

Účelem zřizování městských částí je lepší uspokojování a hájení místních zájmů. Tyto mohou být na úrovni města zanedbávány. Tímto způsobem se realizuje princip subsidiarity v oblasti samosprávy velkých měst, kdy jde o přiblížení rozhodování o veřejných záležitostech občanům v příslušných městských částech. Jsou to především velká statutární města, které by se měli územně členit. Čím je totiž město větší, tím více působností by mělo přenést na městské části [8].

Rozdíly mezi statutárními městy a jinými městy se projevují především v případě správní organizace územně členěných statutárních měst, ve kterých působí kromě orgánů statutárního města i orgány městských obvodů nebo městských částí. Orgány statutárního

města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod/část územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu/části, radou městského obvodu/části, starostou, úřadem městského obvodu/části a zvláštními orgány městského obvodu/části [5].

Graf 1 - Přehled počtu statutárních měst; zdroj vlastní

3 HLAVNÍ MĚSTO PRAHA A JEHO SPECIFICKÉ POSTAVENÍ

Hlavní město Praha má mezi ostatními kraji specifické postavení jak do významu, tak i z hlediska územního uspořádání. Důvodem je skutečnost, že hl. m. Praha je současně krajem i obcí. Na rozdíl od všech ostatních krajů, se hl. m. Praha nečlení na nižší územně samosprávné celky v podobě obcí, ale může se členit Statutem na dílčí městské části, kterým lze svěřovat přenesenou působnost. Hl. m. Praha je samostatně spravováno zastupitelstvem hl. m. Prahy. Zastupitelstvo hl. m. Prahy je jediné v ČR, které spravuje jak obec, tak současně i kraj, a je jediným krajským zastupitelstvem, které je voleno podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí (jinými slovy, zastupitelstvo hl. m. Prahy je jak krajské, tak obecní zastupitelstvo).¹⁵ Dalšími orgány jsou rada hlavního města Prahy, primátor hl. m. Prahy, Magistrát hl. m. Prahy, zvláštní orgány hl. m. Prahy a městská policie hl. m. Prahy.

Administrativní členění vymezuje území, na kterém působí úřady státní správy a samosprávy. V současnosti vychází členění Prahy z potřeby mít samosprávné jednotky pečující o rozvoj na svém území. Od roku 1992 má Praha 57 městských částí (viz Obr. 5). Část kompetencí státní správy, jedná se o tzv. přenesenou působnost, je od roku 2001 vykonávána 22 správními obvody. Správní členění Prahy jako kraje se od ostatních krajů významně liší. Magistrát hl. m. Prahy je fakticky jak obecním, tak i krajským úřadem. Na území již zmíněných 22 správních obvodů je vybranými 22 orgány městských částí svěřována část výkon státní správy v přenesené působnosti podobně jako na území správních obvodů obce s rozšířenou působností (ORP). Podobnou úroveň městských částí v hl. m. Praze lze spatřovat u městských částí či obvodů v takto členěných statutárních městech např. městské části v Brně nebo v městských obvodech v Plzni.¹⁶

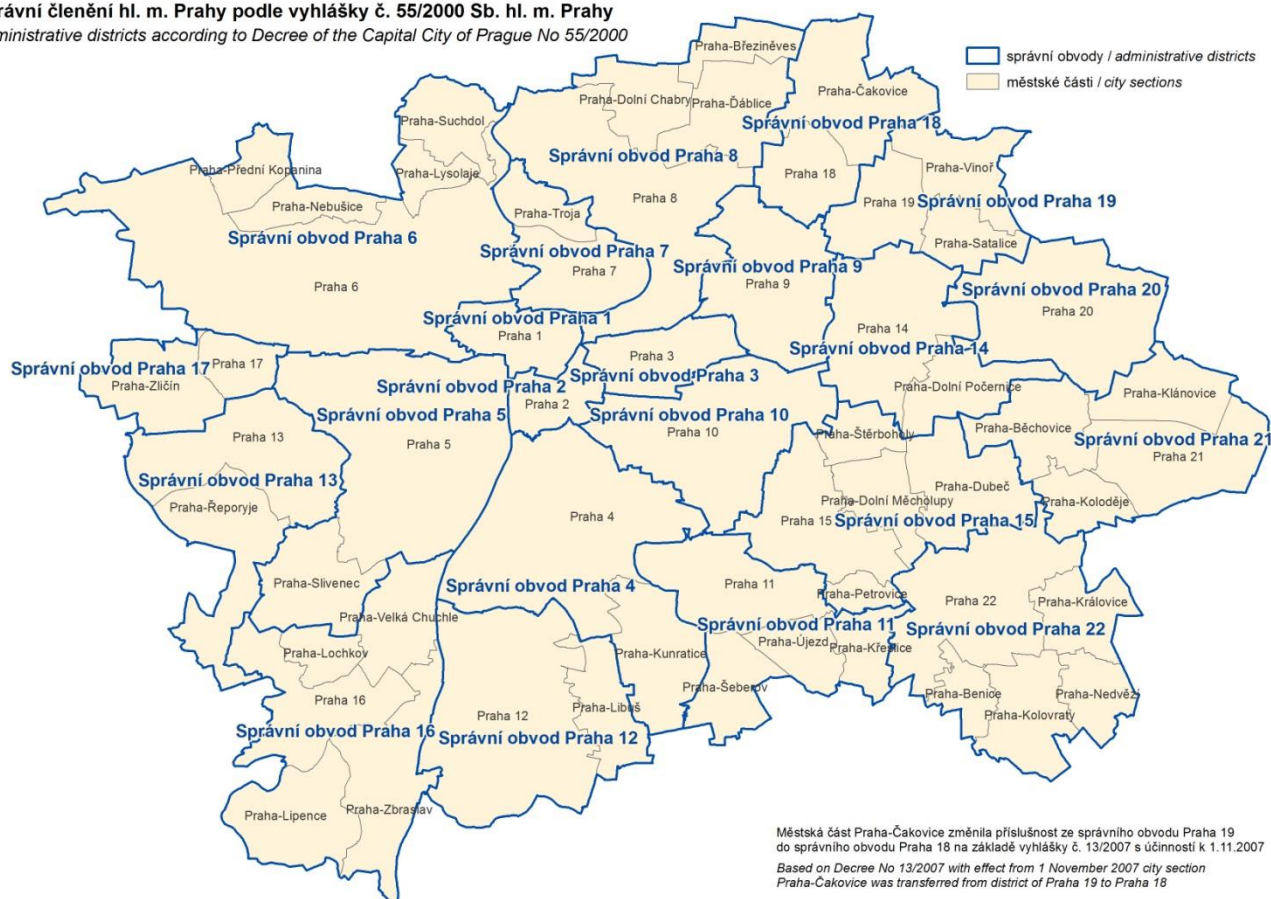
V hlavním městě Praze působí orgány města, které spravují hlavní město jako kraj i obec, a orgány jednotlivých městských částí, které zabezpečují úkoly na úrovni jednotlivých městských částí. Lze tedy mluvit o dvoustupňové úrovni orgánů městské správy v samostatné působnosti. Struktura orgánů hl. m. Prahy je téměř totožná se strukturou orgánů územně

¹⁵ Deník Referendum. Argument „Praha je kraj“ – zákonná úprava pražských voleb. *denikreferendum.cz* [online] 2011 [2017-03-29]. Dostupné na: <http://denikreferendum.cz/clanek/tisk/8787-argument-praha-je-kraj-zakonna-uprava-prazskych-voleb>

¹⁶ Český statistický úřad. Jedno město, kraj a obec – Praha. *czso.cz* [online] 2012 [2017-04-12]. Dostupné na: https://www.czso.cz/documents/10180/20555405/180412070812_13.pdf/e7f32841-1004-4f50-91d1-18ec9248b554?version=1.0

členěných statutárních měst, existují však některé pravomoci orgánů hl. m., které jsou nastaveny odlišně.

Správní členění hl. m. Prahy podle vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy
Administrative districts according to Decree of the Capital City of Prague No 55/2000

Obr. 5 - Správní členění hl. m. Prahy podle vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy. (Zdroj: Český statistický úřad¹⁷)

Struktura orgánů městských částí je shodná se strukturou orgánů obcí a městských částí (resp. obvodů) územně členěných statutárních měst. Je tvořena zastupitelstvem, radou (není povinně volená v městské části, kde má zastupitelstvo méně než 15 členů), starostou a úřadem městské části. S ohledem na zvláštní postavení hl. m. Prahy je rozsah výkonu působnosti jednotlivých městských částí a jejich orgánů odlišný.

¹⁷ Český statistický úřad. Mapy a kartogramy. *czso.cz* [online] 2014 [2017-04-12]. Dostupné na: https://www.czso.cz/documents/11236/17812531/Praha1-22_MC_2017_01.jpg/e07b9939-cb91-45f3-b626-494e123276b2?version=1.4&t=1485161406427

3.1 Právní úprava postavení hlavního města Prahy

Události listopadu 1989, změna socialistické ústavy a obnova demokratického právního státu s sebou přinesly i obnovení územní samosprávy. Důležitým bodem ve vývoji územní veřejné správy bylo přijetí ústavního zákona č. 294/1990 Sb., kterým došlo ke zrušení soustavy národních výborů jako orgánů státní moci a správy. Nově došlo k ústavnímu zakotvení samosprávy obcí. Ústavním zákonem došlo k obnově místní samosprávy, která zahrnovala jak přenesenou, tak i samostatnou působnost (včetně ústavních základů její právotvorby) [5].

Právní normy, které upravují postavení hl. m. Prahy jsou následující:

- **Čl. 13 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky – ústavní zakotvení Prahy jako hlavního města**
- **zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze**
- **obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy v platném znění**

Právní normy upravující postavení kraje jsou následující:

- **Čl. 8 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky**
- **zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)**
- **zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností**

Vymezení Prahy jako hl. m. ČR vyplývá již z čl. 13 Ústavy. Území hl. m. Prahy je tvořeno 112 katastrálními územími. Praha se dále člení na městské části, každá část území hlavního města náleží k právě jedné městské části.

3.1.1 Zákon o hlavním městě Praze

Na hlavní město Prahu se působnost obecního ani krajského zřízení nevztahuje. Zvláštní úpravu vůči oběma výše zmíněným zákonům představuje zákon o hlavním městě Praze, který upravuje postavení hlavního města Prahy „jako hlavního města ČR, kraje a obce a dále postavení městských částí“. Obecní zřízení se na hlavní město Prahu nevztahuje ani

subsidiárně. Kromě jiného zákon upravuje výkon samostatné a přenesené působnosti orgánů hl. m. Prahy a orgánů městských částí včetně jejich kontroly.

Orgány hl. m. Prahy vykonávají dle §31 odst. 1 zákona o hl. m. Praze přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům krajů. Dále vykonávají orgány hl. m. Prahy přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností, není-li v zákoně o hl. m. Praze stanoveno jinak (§ 31 odst. 2). Na orgány hl. m. Prahy se vztahuje i taková úprava zvláštních zákonů, která upravuje přenesenou působnost orgánů krajů, orgánů obcí, orgánů obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánů obcí s rozšířenou působností, nestanoví-li zvláštní zákony speciální úpravu přímo pro podmínky hl. m. Prahy. Orgánům městských částí hl. m. Prahy lze v mezích zákona svěřit Statutem hl. m. Prahy přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem anebo orgánům obcí s rozšířenou působností, není-li v zákoně o hl. m. Praze (§32 odst. 2 zák. o hl. m. Praze) stanoveno jinak [7].

Jak již bylo zmíněno výše, ani městské části hl. m. Prahy nejsou nositelem samostatného stupně územní samosprávy [6]. A to navzdory formulaci §2 odst. 1 zákona o hl. m. Praze o samosprávě městských částí, která uvádí, že „úkoly patřící do samosprávy městských částí (dále jen samostatná působnost městských částí) plní městské části v rozsahu stanovením tímto nebo zvláštním zákonem a Statutem hlavního města Prahy a v rozsahu odpovídajícím potřebám městských částí“. V jednotlivých městských částech Prahy jsou vytvořeny zastupitelstva a další orgány.

Městská část hl. m. Prahy představuje část hlavního města, která má vymezené území a s ním spojené společenství občanů. Formulace zákona o hl. m. Praze o postavení městských částí hl. města jsou do značné míry odlišné od úpravy postavení městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst (obsažené v obecním zřízení). §3 odst. 2 zákona o hl. m. Praze uvádí, že „městské části v rozsahu stanoveném zákonem a Statutem vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících“. Městské části hl. m. Prahy však nejsou samostatným vlastnickým subjektem, když za podmínek stanovených zákonem a Statutem nakládají se svěřeným majetkem hl. m. Prahy. Mohou nabývat věci do vlastnictví hl. města, ale nikoli do svého vlastnictví [6].

3.1.2 Statut hlavního města Prahy

Základní organizační předpis hl. m. Prahy pro výkon veřejné správy v oblasti samostatné i přenesené působnosti města je statut, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky. Statut obsahuje [8]:

- výčet jednotlivých městských částí, resp. městských obvodů, vymezení jejich území
- pravomoc orgánů města na úseku samostatné a přenesené působnosti
- pravomoc orgánů městských částí na úseku samostatné a přenesené působnosti
- vzájemnou součinnost orgánů města a městských částí
- zdroje peněžních příjmů městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti
- způsob projednání návrhů právních předpisů města s městskými částmi a způsob jejich vyhlášení v městských částech
- způsob projednání územně plánovací dokumentace města a programu rozvoje města s městskými částmi
- majetek města, který se svěřuje městským částem, a rozsah oprávnění městských částí při nakládání s tímto majetkem a při výkonu s tím souvisejících práv
- rozsah oprávnění městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky

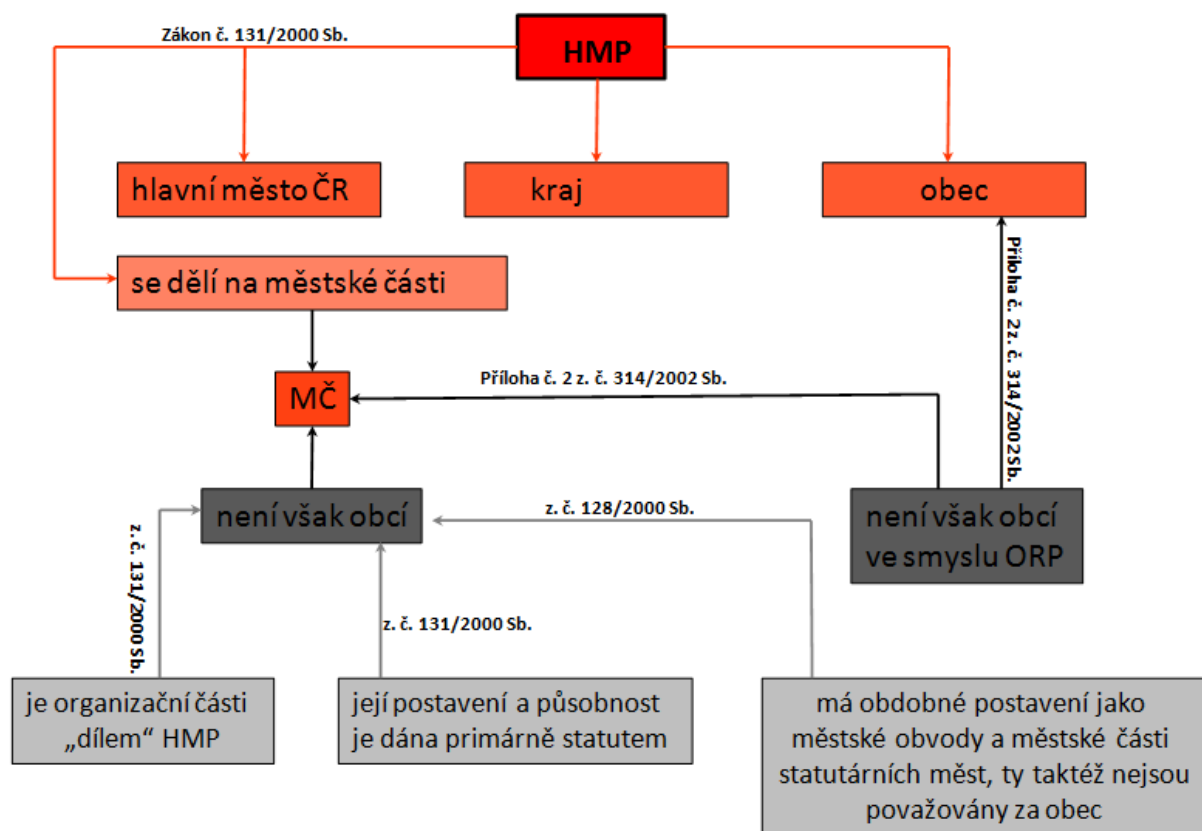
Městské části vlastní právní subjektivitu nemají, jednají však jménem statutárního města v záležitostech, které jim byly svěřeny zákonem nebo statutem. Jinými slovy, orgány a představitelé městských částí realizují právně závazné jednání pro město přímo pod hlavičkou města (tj. bez nutnosti dalšího zmocnění). Jak však již bylo zmíněno výše, hl. m. Praha se od ostatních obcí odlišuje skutečností, že se neřídí zákonem o obcích, ale zákonem o hlavním městě Praze č. 131/2000 Sb., který upravuje postavení hl. m. Prahy jako hlavního města ČR, kraje a obce a také postavení městských částí. Vnitřní poměry správy hl. m. Prahy jsou upravené Statutem hl. m. Prahy, který je vydán obecně závaznou vyhláškou č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů. Tudíž (jak bylo také zmíněno) mají na rozdíl od městských částí/ městských obvodů statutárních měst odlišné právní postavení – jednají a odpovědnost nesou vlastním jménem. I jejich základní pravomoci a působnosti jsou stanoveny zákonem [1].

3.2 Působnost orgánů hlavního města Prahy a městských částí

Do samostatné působnosti hl. m. Prahy patří spravování záležitostí, které jsou v zájmu města a jeho občanů (pokud se nejedná o výkon přenesené působnosti nebo o úkoly, které jsou zvláštními zákony svěřeny správním úřadům jako výkon státní správy). Samostatnou působnost tvoří záležitosti, které jsou hlavnímu městu svěřeny zákonem o hlavním městě a zvláštními zákony také obcím a krajům. Při výkonu samostatné působnosti se hl. m. řídí zákony a jinými právními předpisy. Rozsah samostatné působnosti orgánů hl. m. Prahy a orgánů městských částí stanoví (nikoli taxativním výčtem) zákon o hl. m. Praze společně se Statutem hl. m., jehož prostřednictvím může hl. m. Praha svěřit městským částem výkon určité oblasti samostatné působnosti.¹⁸ Do samostatné působnosti patří zejména správa vlastního majetku, hospodaření podle vlastního rozpočtu a vydávání obecně závazných vyhlášek [8].

K výkonu přenesené působnosti jsou orgány hlavního města zmocněné zákonem o hl. m. Praze. Zvláštní postavení hl. m. Prahy se projevuje i na rozsahu přenesené působnosti. Orgánům hl. m. je totiž svěřen výkon přenesené působnosti, který je zvláštním zákonem svěřen orgánům krajům, a současně takový rozsah, který je zvláštním zákonem svěřen orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností. Pomocí Statutu může hl. m. Praha svěřovat výkon přenesené působnosti na městské části (viz Obr. 6). Vzhledem ke skutečnosti, že existují značné rozdíly mezi jednotlivými městskými částmi (co do velikosti, počtu obyvatel, materiálního nebo personálního vybavení potřebného k výkonu státní správy), je výkon městským částem svěřen v rozsahu přenesené a samostatné působnosti. Je však nutno podotknout, že prostřednictvím Statutu může být městským částem svěřen výkon přenesené působnosti pouze v těch záležitostech, kde hl. m. Praha vystupuje ze zákona jako obec (jinými slovy takový rozsah působnosti, který je zvláštním zákonem svěřen orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností). Svěřování přenesené působnosti na orgány městských částí je vyloučeno v těch případech, kdy hl. m. Praha vystupuje na úrovni kraje [12].

¹⁸ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Obr. 6 - Schematické postavení městských částí hl. m. Praha (Zdroj: HZS hl. m. Prahy)

3.3 Krizové řízení v podmínkách hl. m. Prahy

Hl. m. Praha je jediné město v ČR, které má přes milion obyvatel (1 264 700, tj. necelých 12% obyvatelstva ČR). V rámci republiky má největší koncentraci městského obyvatelstva (2534 obyvatel na km²; srov. s 2. největším městem ČR Brnem, které má 1613 obyvatel na km²). Obyvatelstvo však není na území hl. m. Prahy rovnoměrně rozloženo. V centrální oblasti města a na sídlištích je hustota zalidnění až ca. 12 tisíc obyvatel na km². Naproti tomu některé čtvrti mají příměstský charakter s hustotou pod 200 obyvatel na km².¹⁹

Obr. 7 – Stupně nebezpečí podle katastrálních území hl. m. Prahy (stupeň IA představuje nejvyšší riziko ohrožení) (Zdroj: HZS hl. m. Prahy²⁰)

¹⁹ Institut plánování a rozvoje hlavního města Praha. Sociodemografické podmínky. iprpraha.cz [online] 2012 [2017-05-10]. Dostupné na:

http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/UAP/UAP2012/2_7_sociodemograficke_podminky.pdf

²⁰ HZS hl. m. Prahy. hzscr.cz [online] 2017 [2017-05-10] Zpráva o stavu požární ochrany v hlavním městě. Dostupné na: www.hzscr.cz/.../vyrocni-zprava-za-rok-2016-zprava-o-po-2016-final-email-pdf.aspx

Specifikem hl. m. je vysoký stupeň nebezpečí na převážné části území (viz Obr. 7), který je dán vysokou hustotou obyvatelstva, značnou koncentrací historických i výškových budov, hustou a přetíženou silniční sítí, tunely a podzemními stavbami (včetně metra), značným počtem nemocničních zařízení a sídlištními aglomeracemi. V centru města se nacházejí centrální úřady, ministerstva a zastupitelské úřady. Rizikovým faktorem je i značný pohyb cizích státních příslušníků, který je způsoben přítomností mezinárodního letiště a také páteří tranzitní trasou pocházející středem města. Ročně Prahu navštíví více než 5 milionů turistů.²¹

V rámci krizového řízení ochrany obyvatelstva jsou úkoly HZS hl. m. Prahy v kontextu specifického postavení hl. m. Prahy řešeny převážně s Magistrátem hl. m. Prahy. Některé právní normy v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva berou v potaz specifické postavení hl. m. Prahy a umožňují Statutem „přenést“ práva a povinnosti na městské části. Pro potřeby krizového řízení (a další související problematiky) je zásadní rozdělení MČ Statutem do již zmíněných dvou kategorií. Všem MČ (57) jsou Statutem svěřeny vybrané úkoly orgánů obce, a MČ Praha 1 – Praha 22 jsou svěřeny vybrané úkoly ORP. Jinými slovy, při identifikaci úkolů, které MČ plní, je potřeba vždy vnímat existenci Statutu a úkoly hledat primárně ve Statutu, resp. jeho jednotlivých přílohách (nikoliv ve zvláštních zákonech).

Jak již bylo zmíněno, městským částem hl. m. Prahy není přiznáno postavení ORP, byť na základě zákona o hl. m. Praze jim lze svěřit do působnosti úkoly ORP vycházejících, ze zvláštních zákonů. MČ nenaplňují obecné znaky ORP (tj. nemohou vydávat obecně závaznou vyhlášku, nařízení a zároveň nemají de facto vlastní majetek). Zákon o hl. m. Praze omezuje suverenitu MČ v mnoha oblastech, i když jsou na tom o něco lépe, než městské části/obvody statutárních měst. Stejně tak nejsou MČ zmíněny v příloze č. 2, zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností ve kterém jsou taxativně uvedeny ORP na území ČR.

Výše uvedené se týká především postavení městských částí hl. m. Prahy a problematiky krizového plánování na úrovni městských částí hl. m. Prahy. Všechny MČ Praha 1 – Praha 22 mají zpracovaný krizový plán, jehož zpracovatelem je HZS hl. m. Prahy.

²¹ HZS hl. m. Prahy. hzscr. cz [online] 2017 [2017-05-10] Zpráva o stavu požární ochrany v hlavním městě. Dostupné na: www.hzscr.cz/.../vyrocni-zprava-za-rok-2016-zprava-o-po-2016-final-email-pdf.aspx

Dle §15 odst. 1 písm. c) krizového zákona HZS kraje při přípravě na krizové situace a jejich řešení zpracovává krizový plán kraje. Hl. m. Praha je krajem dle §1 odst. 1 zákona o hl. m. Praze. Dle §15 odst. 1 písm. d) krizového zákona HZS kraje zpracovává krizový plán ORP. Při jeho zpracování vyžaduje v nezbytném rozsahu součinnost organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických osob a podnikajících fyzických osob. Vzhledem ke skutečnosti, že v žádném právním předpisu neexistuje ustanovení, podle kterého by měla městská část hl. m. Prahy postavení ORP, nemá krizový plán městské části zákonnou oporu. Současně platné právní předpisy vůbec neznají pojem krizový plán městské části hl. m. Prahy, není nijak upravena jeho zpracování ani podoba. Krizové plány městských částí hl. m. Prahy však existují, byly zpracovány „v dobré víře“, že v nejbližší době bude aktualizován Statut hl. m. Prahy a postavení městských částí Praha 1–22 v něm bude odpovídat postavení ORP dle krizového zákona. K uvedené aktualizaci však doposud nedošlo.

Existující krizové plány městských částí hl. m. Prahy mohou zůstat v platnosti (žádný zákon nezakazuje jejich existenci). Části krizového plánu upravující kompetence městských částí hl. m. Prahy, starosty městských částí hl. m. Prahy nebo úřadu městské části hl. m. Prahy neodpovídají kompetencím přeneseným Statutem hl. m. Prahy. Krizové plány městských částí hlavního města lze považovat jen za „podpůrný“ dokument krizového řízení městských částí hl. m. Prahy, byť obsahují všechny náležitosti. HZS hl. m. Prahy ke krizovému plánu MČ uvádí, že je účelné, aby byl využíván při přípravě a řešení krizových situací na území jednotlivých MČ (HZS hl. m. Prahy; osobní sdělení).

Nabízí se však otázka, proč a jestli vůbec by MČ hl. m. Prahy měly mít vlastní krizový plán MČ. Na tuto otázku nelze jednoznačně odpovědět. Na stranu jednu jsou MČ Praha 1 – Praha 22 (zjednodušeně řečeno) brány jako ORP. Z toho vyplývá, že krizové plány těchto MČ jsou žádoucí, tak jako ze zákona krizové plány ORP. Na stranu druhou, je hl. m. Praha ve srovnání s jinými kraji, kde ORP nejsou na tak malém území blízko sebe, specifická. Je tedy otázkou, zda je nutné, aby MČ Praha 1 – Praha 22 měly vlastní krizové plány, či nikoli. Pravdou je, že krizoví pracovníci zmíněných MČ mají o svých správních obvodech mnohem větší povědomí, než pracovníci na magistrátu hl. m. Prahy (kraji), což je velmi prospěšné jak při zpracování různých plánů, ale taktéž při řešení mimořádných událostí (Oddělení krizového managementu magistrátu hl. m. Prahy; osobní sdělení). Je však nutné poznamenat, že v novodobé historii hl. m. Prahy se nestalo, že by krizový situace byla vzhledem k povaze území vyhlášena jen na části území a byla vždy řízena orgány hl. m. Prahy. Orgány MČ mají (jak bylo zmíněno výše), omezenou suverenitu a pro případné řešení krizové situace orgánům

MČ chybí nástroje k efektivnímu řešení nastalé krizové situace (jedním z nástrojů je např. nařízení, které MČ nemůže vydávat). Oficiální stanovisko HZS hl. m. Prahy je však takové, že považuje existenci krizového plánu MČ za účelnou (HZS hl. m. Prahy; osobní sdělení).

Dalším problémem (kromě problematiky tvorby krizových plánů) je z pohledu HZS hl. m. Prahy je nemožnost kontroly HZS hl. m. Prahy vůči MČ. Kontrola je obsažena v ustanovení §33 odst. 1 a §33 odst. 2 krizového zákona. Tato ustanovení nelze na území hl. m. Prahy aplikovat. HZS hl. m. Prahy musí jako orgán státní správy ctít zásadu legality (tedy postupovat dle zákona) a tím pádem nemůže provádět kontrolu MČ, neboť dle krizového zákona kontroluje obec ve spolupráci s ORP a ORP ve spolupráci s krajem. V současnosti jsou MČ hl. m. Prahy v oblasti krizového řízení kontrolovány jen orgány Magistrátu hl. m. Prahy (HZS hl. m. Prahy; osobní sdělení).

3.4 Postavení městských částí hlavního města Prahy ve vztahu k postavení obcí s rozšířenou působností v mezích krizového zákona

Problém s postavením městských částí hlavního města Prahy (dále jen „městské části“) ve vztahu k postavení obce s rozšířenou působností je spatřován zejména při tvorbě Krizového plánu hlavního města Prahy, a zejména pak při samotné tvorbě krizových plánů městských částí hlavního města Prahy, které měly být obdobou krizových plánů obcí s rozšířenou působností.

V současnosti se zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení dotýká vztahu hlavního města Prahy a pozic obcí s rozšířenou působností jen z pohledu úkolů orgánů obcí s rozšířenou působností. Ustanovení § 18 odst. 4 a § 19 odst. 3 krizového zákona připouští podmínku, že pokud tak stanoví Statut hlavního města Prahy (dále jen „statut“), tyto úkoly v hlavním městě Praze vykonávají orgány vybraných městských částí. Statut však žádné městské části k těmto úkolům nepředurčuje.

Dále krizový zákon neřeší vztah jiných orgánů k městským částem. Např. ustanovení § 15 odst. 2, písm. d) krizového zákona uvádí, že hasičský záchranný sbor kraje zpracovává krizový plán obcí s rozšířenou působností. Je tedy zřejmé, že krizový plán městské části hlavního města Prahy Hasičský záchranný sbor hlavního města Prahy zpracovávat nebude, a to ani za předpokladu, že by byl statut v ideálním stavu.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze upravuje postavení hlavního města Prahy jako hlavního města České republiky, kraje a obce, a dále vymezuje postavení městských částí. Z výše uvedeného zákona vyplývá, že úroveň obcí s rozšířenou působností

není zavedena. Taktéž zákon uvádí, že výčet jednotlivých městských částí a vymezení jejich území je dáno statutem, tedy změna počtu a velikosti městských částí je prováděna podzákonným právním předpisem samotného hlavního města Prahy. Statutem se též svěřují do samostatné a přenesené působnosti městských částí záležitosti nad rozsah stanovený zákonem, včetně vymezení území, na němž je vykonávána přenesená působnost městských částí. Díky tomuto ustanovení lze statutem na městské části přenést úkoly a kompetence obcí a orgánů obcí v rozsahu krizového zákona. To ovšem opět jen s předpokladem, že je tak ve statutu učiněno odpovídajícím způsobem. Jednotlivé úpravy či změny k narovnání neuspokojivého stavu postavení městských částí budou navrženy v praktické části této diplomové práce.

4 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU STATUTU HL. M. PRAHY V OBLASTI KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

V následující kapitole bude provedena analýza současného stavu Statutu hl. m. Prahy, která se zaměřuje na klíčové oblasti krizového řízení, tj. integrovaný záchranný systém a požární ochranu, které „přenášejí“ práva a povinnosti na městské části a jejich orgány. Kromě srovnání Statutu hl. m. Prahy s právními normami v uvedených klíčových oblastech bude součástí analytické části i komparace problematiky „přenášení“ práv a povinností v oblasti krizového řízení na městské části/městské obvody územně členěných statutárních měst Brna a Plzně.

4.1 Současný stav Statutu hl. m. Prahy

Postavení hl. m. Prahy jako hlavního města ČR, kraje a obce, a současně postavení městských částí je upraveno zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Tento zákon však nezavádí úroveň ORP. Výčet jednotlivých MČ a vymezení jejich území je dán Statutem (tj. podzákonným právním předpisem samotného hl. m. Prahy). Hl. m. Praha Statutem svěřuje do samostatné a přenesené působnosti městských částí záležitosti nad rozsah daný zákonem. Díky tomuto ustanovení lze pomocí Statutu přenést na MČ úkoly a kompetence obcí a orgánů v rozsahu krizového zákona. Předpokladem však je, že Statut tak činí odpovídajícím způsobem.

K aktualizaci Statutu na současnou podobu došlo 28. 1. 2016. Bylo však zjištěno, že problematika úkolů v krizovém řízení svěřená do působnosti MČ Statutem hl. m. Prahy, není v současnosti řešena odpovídajícím způsobem.

4.2 Výkon přenesené působnosti městských částí hl. m. Prahy

Záležitosti z oblasti krizového řízení, IZS a PO jsou upravené zákony č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v posledním znění (zákon o požární ochraně), zákonem o IZS, krizovým zákonem a zákonem o HOPKS svěřené do přenesené působnosti městských částí nad rozsah stanovený zákonem jsou uvedeny ve Statut hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů ze dne 28. 1. 2016. Záležitosti samostatné působnosti svěřené všem městským částem jsou uvedeny v příloze č. 2. V přenesené působnosti rozlišuje Statut mezi městskými částmi Praha 1-22 (správně městskými obvody) a všemi městskými částmi (celkem má hl.

m. Praha 57). Konkrétně je rozsah přenesené působnosti uveden v příloze č. 3 Statutu (všech 57 MČ) a v příloze č. 4 Statutu (MČ Praha 1 – Praha 22). Stručný přehled záležitostí v oblasti krizového řízení, IZS a PO v samostatné a přenesené působnosti městských částí je uveden v Tab. 4.

Tab. 4 - Přehled samostatné a přenesené působnosti v oblasti krizového řízení na městské části hl. m. Prahy (Zdroj: HZS hl. m. Prahy)

S T A T U T			
Zákon	Příloha statutu č. 2 všechny městské části	Příloha statutu č. 3 všechny městské části	Příloha statutu č. 4 část A městské části Praha 1-22
	samostatná působnost	přenesená působnost	přenesená působnost
z. č. 240/2000 Sb.	Nic nepřenáší	Vybrané úkoly obce a starosty obce	Vybrané úkoly ORP a starosty ORP
z. č. 241/2000 Sb.	Nic nepřenáší	Nic nepřenáší	Vybrané úkoly ORP a starosty ORP
z. č. 239/2000 Sb.	Nic nepřenáší	Vybrané úkoly obce a starosty obce	Nic nepřenáší
z. č. 133/1985 Sb.	Vybrané úkoly obce	Vybrané úkoly obce	Nic nepřenáší

5 CÍLE PRÁCE

Cílem teoretické části diplomové práce je nástin krizového řízení včetně právních norem upravujících tuto oblast. Popsat problematiku krizového řízení v podmínkách hl. m. Prahy dále stručně popsat postavení městských částí či obvodů statutárních měst.

Cílem praktické části je analyzovat současný stav Statutu hl. m. Prahy se zaměřením na klíčové oblasti krizového řízení, které „přenášející“ práva a povinnosti na městské části a jejich orgány. Srovnat úkoly městských částí hl. m. Prahy a vybraných statutárních měst v oblasti krizového řízení. Navrhnout potřebné změny k narovnání současného stavu Statutu hl. m. Prahy a postavení městských částí.

Hypotézy

- Statuty vybraných statutárních měst a hlavního města Prahy v oblasti krizového řízení upravují tuto oblast odlišným způsobem.
- Městské části hl. m. Prahy plní stejné úkoly v oblasti krizového řízení jako obce s rozšířenou působností.

6 METODIKA

6.1 Analýzy

Pro vypracování diplomové práce bude použita obsahová analýza existující dokumentace se zaměřením především na Statut hlavního města Prahy.

Analýza oblastí a úkolů krizového řízení vycházející se zjištěných závěrů obsahové analýzy, která je předpokladem pro navržení úprav zjištěných nesouladů.

6.2 Komparace

Na základě zjištěných skutečností a dat bude provedena komparace dokumentů a právních norem upravující oblast úkolů krizového řízení se Statutem hl. m. Prahy. Dále bude provedena komparace statutárních měst s hl. m. Prahou. Budou srovnány úkoly krizové řízení městských částí s obcí s rozšířenou působností. Komparace personálního zajištění krizového řízení a srovnání počtů městských částí hl. m. Prahy vystupujících jako ORP s počty ORP v jednotlivých krajích.

6.3 Návrh změn

Návrhy změn vychází z výsledků provedených analýz a komparací, jejichž cílem je napravit zjištěné nesoulady do podoby, které by byly přímo aplikovatelná do reálného prostředí.

7 OBSAHOVÁ ANALÝZA OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY Č. 55/2000 SB., HL. M. PRAHY, KTEROU SE VYDÁVÁ STATUT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

Vzhledem k tomu, že Statut hl. m. Prahy je poměrně rozsáhlý dokument čítající 518 stran je nutné pro další potřeby diplomové práce provést obsahovou analýzu a identifikovat jednotlivé pasáže týkající se úkolů krizového řízení.

7.1 Obsahová analýza Statutu hl. m. Prahy

Část první je zaměřena zejména na členění městských částí, jejich území a názvy, které jsou uvedeny v příloze č. 1 vyhlášky.

Část druhá se člení na dvě hlavy, kde v hlavě I najdeme záležitosti týkající se samostatné působnosti, které jsou uvedeny v příloze č. 2 jež jsou svěřeny všem městským částem. Hlava druhá řeší záležitosti přenesené působnosti všech městských částí nad rozsah stanovený zákonem uvedené v příloze č. 3 vyhlášky a dále záležitosti přenesené působnosti vybraným městským částím uvedené v příloze č. 4, která se člení na A, B, C, D.

Část třetí upravuje záležitosti týkající se rozpočtu hl. m. Prahy a městských částí a je členěna do třech hlav.

1. Hlava I obsahuje způsob projednávání návrhu rozpočtu hl. m. Prahy a městských částí, závěrečného účtu hl. m. Prahy a městských částí a výsledky jejich hospodaření.
2. Hlava II obsahu zdroje peněžních příjmů a druhy výdajů městských částí.
3. Hlava III řeší podmínky hospodaření městských částí podle vlastního rozpočtu.

Část čtvrtá je zaměřena na oblast majetku hl. m. Prahy, který svěřuje městský částem a rozsah oprávnění městských částí při nakládání s tímto majetkem. Svěřený majetek je uveden v příloze č. 7.

Část pátá stanovuje způsob projednávání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení hl. m. Prahy a městskými částmi a jejich vyhlášení v městských částech.

Část šestá upravuje způsob projednání Územně analytických podkladů hl. m. Prahy, územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a programu rozvoje hlavního města Prahy s městskými částmi.

Část sedmá řeší vzájemnou součinnost mezi orgány hlavního města Prahy a orgány městských částí a je diferenciována na pět hlav.

1. V hlavě I byly paragrafy, které jsou již zrušeny.
2. Hlava II je zaměřena na kontrolu a členěna na dva díly. Díl I je zaměřen na kontrolu a přezkoumávání hospodaření městských částí. Díl II upravuje kontrolu na vybraných úsecích přenesené působnosti.
3. Hlava III je zaměřena na stížnosti a petice.
4. Hlava IV obsahuje problematiku s oblasti informačních systémů.
5. Hlava V upravuje způsob projednání programů rozvoje městských částí.

Část osmá obsahuje závěrečná a zrušovací ustanovení. Najdeme zde zejména zrušené vyhlášky, které byly platné před účinností zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a dále účinnost této vyhlášky.

Přílohy statutu hl. m. Prahy

Příloha č. 1 obsahuje názvy městských částí s číselným označením jako Praha 1 – Praha 22 a dále názvy Praha – a název městské části seřazené podle abecedy. Dále je zde vymezeno území městských částí, které je tvořeno katastrálními územími.

Příloha č. 2 obsahuje záležitosti, které se svěřují do samostatné působnosti všech městských částí nad rozsah stanovený zákonem.

Příloha č. 3 záležitosti, které se svěřují do přenesené působnosti všech městských částí nad rozsah stanovený zákonem

Příloha č. 4

Část A záležitosti, které se svěřují do přenesené působnosti městských částí uvedených v § 4 odst. 1 nad rozsah stanovený zákonem

Část B záležitosti, které se svěřují do přenesené působnosti městských částí uvedených v § 4 odst. 2 nad rozsah stanovený zákonem

Část C záležitosti, které městské části uvedené v § 4 odst. 1 vykonávají na území uvedeném v § 4 odst. 3 až 24

Příloha č. 5 seznam celoměstsky významných dat a způsob nakládání s nimi

Příloha č. 6 výnosy z místních poplatků podle zvláštního zákona

Příloha č. 7

Část A majetek hl. m. Prahy svěřený městským částem do správy podle § 14

Část B věci, které se odnímají z majetku hlavního města Prahy svěřeného městským částem

Příloha č. 8 náležitosti žádosti městské části o svěření majetku hlavního města Prahy do správy městské části

Příloha č. 9 náležitosti oznámení záměru městské části podle § 18 odst. 2 vyhlášky

Příloha č. 10 zvláštní podmínky pro správu a nakládání městské části s vymezeným svěřeným majetkem hlavního města Prahy

Příloha č. 11 podmínky k předkládání návrhů městských částí na vklad do katastru nemovitostí hlavnímu městu Praze a jejich ověřování na Magistrátu hlavního města Prahy

Příloha č. 12 standardy v oblasti informatiky

Na základě obsahové analýzy byli identifikovány úkoly v oblasti krizového řízení, které jsou přenášeny na městské části ať už jako samostatná či přenesená působnost. Pro další zkoumání byly identifikovány zejména přílohy Statutu hl. m. Prahy, ve kterých jsou uvedeny konkrétní ustanovení jednotlivých zákonů svěřující úkoly orgánům městských částí.

Příloha č. 2 Statutu hl. m. Prahy obsahuje záležitosti, které se svěřují do samostatné působnosti všech městských částí nad rozsah stanovený zákonem o hl. m. Praze²².

Příloha č. 3 Záležitosti, které se svěřují do přenesené působnosti všech městských částí nad rozsah stanovený zákonem²³

²² § 2 obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb., hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy v posledním znění

²³ § 3 obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb., hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy v posledním znění

Příloha č. 4 část A Záležitosti, které se svěřují do přenesené působnosti městských částí uvedených v § 4 odst. 1 nad rozsah stanovený zákonem²⁴.

Přílohy jsou členěny do čtyřech položek, kterými jsou číselné označení položky, které určuje vzestupně chronologické označení právního předpisu od nejstaršího po nejnovější dále pak konkrétní právní předpis a jeho jednotlivá ustanovení a v poslední řadě krátký stručný popis, který ne vždy koresponduje se zněním konkrétního ustanovení.

²⁴ § 4 obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb., hl. m. Prahy, *kteřou se vydává Statut hlavního města Prahy* v posledním znění

8 NÁVRH ÚPRAV OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY Č. 55/2000 SB., HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, KTEROU SE VYDÁVÁ STATUT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY V OBLASTI ÚKOLŮ KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

Obsahovou analýzou Statutu hl. m. Prahy byly identifikovány oblasti úkolů krizového řízení svěřených do působnosti městských částí statutem hl. m. Prahy, která je řešena nedostačujícím způsobem. V této praktické části budou navrženy úpravy statutu hl. m. Prahy tak, aby se zjištěný nedostačující stav napravil. Bude provedena komparace s právními normami v krizové oblasti a jestli statutem jsou řádně upraveny a přeneseny ustanovení týkající se úkolů orgánů obce a ORP na městské části, kterým je stejná role přisuzována statutem.

8.1 Návrhy úprav příloh na základě komparace se zákonem č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

8.1.1 Návrh úprav přílohy č. 3 Statutu hlavního města Prahy na základě zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Komparací zákona č. 240/2000Sb., s přílohou č. 3 Statutu hl. m. Prahy byli identifikovány níže uvedené nesrovnalosti.

1. Úprava položky č. 78

Touto položkou by mělo být svěřováno do přenesené působnosti všech městských částí ustanovení § 21 odst. 2, písm. b) krizového zákona na jehož základě starosta obce zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu.

2. Doplnění položky o ustanovení

Na základě komparace přílohy č. 3 statutu hl. m. Prahy a ustanoveních krizového zákona týkající se úkolů orgánů obce bylo zjištěno, že některá ustanovení krizového zákona týkající se úkolů orgánů obce, nejsou Statutem hl. m. Prahy svěřena do působnosti městských částí. Jde konkrétně o ustanovení § 22 krizového zákona. V této souvislosti by tedy úkoly orgánů obce měly být svěřeny uceleně.

Doplnění položky č. 92

Nová položka č. 92 by měla být umístěna za položku č. 91 a měla by svěřovat do přenesené působnosti všech městských částí ustanovení § 22 odst. 1 krizového zákona stanovující povinnost starostovi obce při vyhlášení nouzové stavu nebo stavu nebezpečí zajištění provedení krizových opatření v podmínkách obce.

Doplnění položky č. 93

Položka 93 by měla následovat po předchozí nově vzniklé položce č. 92 a měla by svěřovat do přenesené působnosti všech městských částí ustanovení § 22 odst. 2 krizového zákona stanovující náklady vynaložené obcí na provedení krizových opatření uhrazuje obec z obecního rozpočtu.

Tabulka 5 - Návrh podoby části přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

Položka	Předpis	Paragraf	Předmět působnosti
76.	<u>240/2000</u> <u>Sb.</u>	21 odst. 1	zajišťování připravenosti městské části na řešení krizových situací, možnost zřízení krizového štábu
77.		21 odst. 2 písm. a)	městské části jako svého pracovního orgánu za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení
78.		21 odst. 2 písm. b)	za krizové situace zajišťování provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu městské části
79.		21 odst. 2 písm. c)	plnění úkolů stanovených starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a úkolů a opatření uvedených v krizovém plánu obce s rozšířenou působností
80.		21 odst. 2 písm. d)	odpovědnost za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra
81.		21 odst. 3 písm. a)	zabezpečování varování a informování osob nacházejících se na území městské části před hrozícím nebezpečím a vyzoomění orgánů krizového řízení, pokud tak již neučinil hasičský záchranný sbor kraje v době krizového stavu

82.	21 odst. 3 písm. b)	nařizování a organizování evakuace osob z ohroženého území městské části v době krizového stavu
83.	21 odst. 3 písm. c)	organizace činnosti městské části v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva v době krizového stavu
84.	21 odst. 3 písm. d)	zajišťování organizace dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace v době krizového stavu
85.	21a odst. 1 písm. a)	organizace přípravy městské části na krizové situace
86.	21a odst. 1 písm. b)	poskytování obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podkladů a informací potřebných ke zpracování krizového plánu správního obvodu obce s rozšířenou působností
87.	21a odst. 1 písm. c)	vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob (§ 39d), pro kterou shromažďuje údaje, a předávání údajů v ní vedených obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se nachází
88.	21a odst. 1 písm. d)	vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí (§ 39e), pro kterou shromažďuje údaje, a předávání údajů v ní vedených obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se nachází
89.	21a odst. 1 písm. e)	podílení se na zajištění veřejného pořádku
90.	21a odst. 1 písm. f)	plnění úkolů stanovených krizovým plánem obce s rozšířenou působností při přípravě na krizové situace a jejich řešení
91.	21a odst. 2	seznamování právnických a fyzických osob způsobem v místě obvyklým s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení
92.	§ 22 odst. 1	povinnost starostovi obce při vyhlášení nouzové stavu nebo stavu nebezpečí zajištění provedení krizových opatření v podmínkách obce.
93.	§ 22 odst. 2	náklady vynaložené obcí na provedení krizových opatření uhrazuje obec

8.1.2 Návrh úpravy přílohy č. 4 částí A Statutu hlavního města Prahy na základě zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

V příloze č. 4 části a statutu hl. m. Prahy je třeba upravit položku č. 355, která svěřuje do přenesené působnosti městských částí Praha 1 až Praha 22 obsah ustanovení § 18 odst. 2 krizového zákona. Toto ustanovení krizového zákona je dále rozvíjeno písm. a), písm. b), písm. c) a písm. d) a tedy dle nastavené systematiky příloh Statutu hl. m. Prahy by mělo být svěřováno v úrovni jednotlivých písmen, nikoliv jako celý odstavec. Tuto skutečnost podtrhuje i fakt, že následující položky, tedy položky č. 356 až 359 výše uvedené cí a opětovně svěřují jednotlivá písmena ustanovení § 18 odst. 2 krizového zákona.

Tato položka by měla být tedy odstraněna z přílohy č. 4 části A statutu hl. m. Prahy, a to z důvodu duplicity

Tabulka 6 - Návrh podoby části přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

Položka	Předpis	Paragraf	Předmět působnosti
354.	240/2000 Sb.	18 odst. 1	zajišťování připravenosti správního obvodu městské části na řešení krizových situací, podílení se na této připravenosti
355.		18 odst. 2 písm. a)	zřizování a řízení bezpečnostní Rady městské části pro území správního obvodu městské části
356.		18 odst. 2 písm. b)	organizace přípravy správního obvodu městské části na krizové situace a podílení se na jejich řešení
357.		18 odst. 2 písm. c)	schvalování krizového plánu městské části po projednání v bezpečnostní Radě městské části,
358.		18 odst. 2 písm. d)	vyžadování údajů od hasičského záchranného sboru kraje podle § 15 odst. 3
359.		18 odst. 3 písm. a)	zřizování a řízení krizového štábu městské části pro území správního obvodu městské části, který je současně krizovým štábem pro území městské části
360.		18 odst. 3 písm. b)	za krizové situace zajišťování provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu městské části
361.		18 odst. 3 písm. c)	plnění úkolů stanovených primátorem hlavního města Prahy a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení
362.		18 odst. 3 písm. d)	odpovědnost za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra

363.	19 odst. 1 písm. a)	poskytování součinnosti hasičskému záchrannému sboru kraje při zpracování krizového plánu hlavního města Prahy a při zpracování krizového plánu městské části
364.	19 odst. 1 písm. b)	vedení evidence údajů o přechodných plnění úkolů podle krizového plánu městské části
365.	19 odst. 1 písm. c)	změnách pobytu osob (§ 39d) a předávání údajů v ní vedených hasičskému záchrannému sboru kraje
366.	19 odst. 1 písm. d)	vedení evidence údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí (§ 39e) a předávání údajů v ní vedených hasičskému záchrannému sboru kraje
367.	19 odst. 1 písm. e)	vedení přehledu možných zdrojů rizik a v rámci prevence podle zvláštních právních předpisů odstraňování nedostatků, které by mohly vést ke vzniku krizové situace
368.	19 odst. 2	zřízení pracoviště krizového řízení
369.	24 odst. 3	jmenování členů bezpečnostní rady městské části
370.	24b odst. 3	jmenování členů krizového štábu městské části

8.2 Návrh úprav příloh Statutu hlavního města Prahy na základě komparace se zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Na základě komparace byly zjištěny nedostatky i v oblasti úkolů, které vycházejí ze zákona o IZS. Zde byly identifikovány problémy spočívající, jak v nesvěření určitých ustanovení zákona, tak zejména v chybně určené samostatné a přenesené působnosti. Toto se dotýká hlavně úkolů, které jsou přenášeny starostům městských částí hl. m. Prahy.

V zákoně o IZS je uvedeno²⁵, že působnosti stanovené obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti. Starosta obce s rozšířenou působností není zmiňován, a tedy jeho úkoly by měli být považovány za úkoly v rámci výkonu samostatné působnosti. Zároveň je v ustanoveních

²⁵ § 35a zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění

týkajících se úkolů obecního úřadu uvedeno, že jde o výkon státní správy²⁶, z čehož lze vyvozovat, že úkoly obecního úřadu by měly být úkoly v rámci přenesené působnosti, kdežto úkoly starosty obce by měly být úkoly v rámci samostatné působnosti.

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že položky č. 72 až položky č. 75 přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy, kterými se svěřují do přenesené působnosti všech městských částí hl. m. Prahy úkoly starosty obce na základě zákona o IZS nepatří do přílohy č. 3 nýbrž do přílohy č. 2 Statutu hl. m. Prahy.

Přesunuté položky z přílohy č. 3 do přílohy č. 2 statutu hl. m. Prahy. Viz tabulka č. 7

Tabulka 7- Návrh podoby části přílohy č. 2 Statutu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

Položka	Předpis	Pragraf	Předmět působnosti
46.	239/2000 Sb.	16 písm. a)	zajišťování varování osob nacházejících se na území městské části před hrozícím nebezpečím při provádění záchranných a likvidačních prací
47.		16 písm. b)	organizování v dohodě s velitelem zásahu, starostou městské části evakuace osob z ohroženého území městské části při provádění záchranných a likvidačních prací
48.		16 písm. c)	organizování činnosti městské části v podmínkách nouzového přežití obyvatel městské části při provádění záchranných a likvidačních prací
49.		16 písm. d)	oprávnění vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci při provádění záchranných a likvidačních prací

²⁶ § 15, odst. 2 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění

Tabulka 8 - Návrh podoby části přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy po přesunutí položek do přílohy č. 2; zdroj vlastní

Položka	Předpis	Paragraf	Předmět působnosti
65.	239/2000 Sb.	15 odst. 1	zajišťování připravenosti městské části na mimořádné události a podílení se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva
66.		15 odst. 2 písm. a)	organizování přípravy městské části na mimořádné události
67.		15 odst. 2 písm. b)	podílení se na provádění záchranných a likvidačních prací s integrovaným záchranným systémem
68.		15 odst. 2 písm. c)	zajišťování varování, evakuace a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím
69.		15 odst. 2 písm. e)	poskytování hasičskému záchrannému sboru kraje podkladů a informací potřebných ke zpracování havarijního plánu hlavního města Prahy nebo vnějšího havarijního plánu
70.		15 odst. 2 písm. f)	podílení se na zajišťování nouzového přežití obyvatel městské části
71.		15 odst. 4	seznamování právnických a fyzických osob v městské části s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochrannou obyvatelstva, za tímto účelem organizování jejich školení

8.2.1 Doplnění ustanovení do přílohy č. 4 části A statutu hl. m. Prahy

Do statutu hl. m. Prahy přílohy č. 4 části A by měla být doplněna chybějící položka upravující přenesenou působnost městských částí Praha 1 – Praha 22 o ustanovení § 12 odst. 1 zákona o IZS, jež upravuje povinnost úřadu ORP zajišťovat připravenost správního obvodu ORP na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva

Tabulka 9 - Návrh podoby části přílohy č. 4 části A Statutu hl. m. Prahy po přesunutí položek do přílohy č. 2; zdroj vlastní

	Předpis	Paragraf	Předmět působnosti
351.	239/2000 Sb.	12 odst. 1	povinnost obecního úřadu ORP zajišťovat připravenost správního obvodu ORP na mimořádné události
352.		13 písm. a)	koordinování záchranných a likvidačních prací při řešení MU vzniklé ve správním obvodu městské části, pokud velitel zásahu o koordinaci požádal, a možnost použití pro koordinaci záchranných a likvidačních prací krizový štáb městské části
353.		14	předávání zpráv o průběhu záchranných a likvidačních prací při jejich koordinaci Ministerstvu vnitra prostřednictvím operačního a informačního střediska IZS

8.3 Návrh úprav příloh Statutu hlavního města Prahy na základě komparace se zákonem č.133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně; položka 1-2 přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy

- §29 odst. 3, písm. a) *Obecní úřad na úseku požární ochrany zajišťuje účast velitelů a strojníků jednotky SDH obce na jejich odborné přípravě*

- §29 odst. 3, písm. b) *Obecní úřad na úseku požární ochrany zajišťuje úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu*

Vzhledem k tomu, že tyto kompetence dle ustanovení §29, odst. 1, zákona č. 133/1985 Sb. spadají do samostatné působnosti obce, měly by být výše zmíněné položky přesunuty z přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy do přílohy č. 2 viz návrh tabulka č. 10.

Tabulka 10 - Návrh podoby části přílohy č. 2 Statutu hl. m. Prahy po přesunutí položek do přílohy č. 2; zdroj vlastní

34.	133/1985 Sb.	29 odst. 3, písm. a)	Obecní úřad zajišťování účasti velitelů a strojníků SDH na jejich odborné přípravě
35.		29 odst. 3 písm. b)	Obecní úřad na úseku PO zajišťuje úkoly PO pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu

8.4 Srovnání statutů statutárních měst se statutem hl. m. Prahy

Jak již bylo zmíněno v teoretické části v současné době má Česká republika celkem dvacet pět statutárních měst, z těchto dvaceti pěti statutárních měst je sedm členěno na městské části či obvody a z těchto sedmi členěných statutárních měst přenášejí v nějakém rozsahu úkoly v oblasti krizového řízení na městské části pouze čtyři statutární města. V této praktické části proto byla provedena komparace jednotlivých statutů, respektive jejich příloh se statutem hl. m. Prahy viz tabulka č. 11.

Tabulka 11 - Srovnání úkolů přenášených na městské statuty jednotlivých statutárních měst se statutem hl. m. Prahy; zdroj vlastní

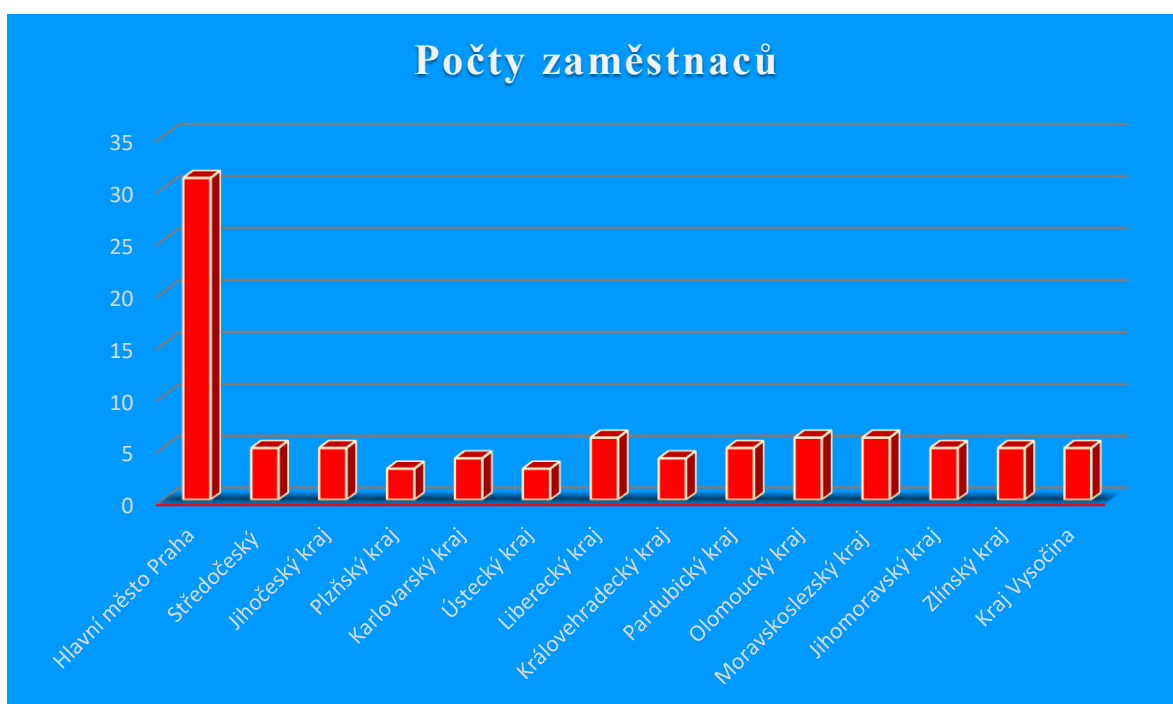
Město	MČ	z. č. 133/1985 Sb.	z. č. 239/2000 Sb.	z.č. 240/2000 Sb.	z.č. 241/2000 Sb.
Praha	Všechny MČ P1-P57	§29 Obecní úřad odst. 3 písm. a),b)	§15 Orgány obce odst. 1 odst. 2 písm. a)-f) vyjma písm. d) a g) odst. 4 §16 Starosta obce písm. a)-d)	§21 Starosta obce odst. 1 odst. 2, písm. a)-d) odst. 3, písm. a)-d) §21a Obecní úřad odst. 1 písm. a)-f) odst. 2	
	P1-P22		§13 Starosta ORP písm. a) §14 Starosta ORP	§18 Starosta ORP odst. 1 odst. 2 písm. a)-d) odst. 3 písm. a)-d) §19 Obecní úřad ORP odst. 1 písm. a)-e) odst. 2 Starosta ORP §24 Bezpečnostní rady odst. 3 §24b Ústřední krizový štáb odst. 3	§8 Starosta ORP odst. 1 odst. 2 písm. a)-c) §12 Zásoby pro humanitární pomoc odst. 2 §21 Regulační opatření odst. 1 §24 Kontrola odst. 1
		§29 Obecní úřad odst. 3 písm. a), b)	§15 Orgány obce odst. 1 odst. 2 písm. a)-g)	§18 Starosta ORP odst. 2 §19 Obecní úřad ORP	§21 Regulační opatření odst. 1

Brno	29		odst. 4 odst. 5 §27 Kontrola odst. 1	odst. 1 písm. a) §21 Starosta obce odst. 2 písm. a), c), d) odst. 3 písm. a) - d) §21a Orgány obce odst. 1 písm. a), b), c), e) §21a Obecní úřad odst. 2 §29 Práva a povinnosti osob odst. 5 §33 Kontrola odst. 1 §35 Náhrady §36 Náhrada škody odst. 3	
Ostrava	23		§15 Orgány obce odst. 1 odst. 2 písm. a) odst. 4	§21 Starosta obce odst. 2 vyjma písm. a) odst. 3 §21a Obecní úřad odst. 1 odst. 2	§8 Starosta ORP odst. 1 odst. 2 písm. a)-c)
Opava	9	§29 Obecní úřad odst. 1 písm. b), c), d), e), g) h), i) j), k), m), n) odst. 2	§15 Orgány obce odst. 1 odst. 4	§21a Orgány obce odst. 1 písm. a), f) odst. 2	
Ústí n.L.	4				§8 Starosta ORP

9 KOMPARACE DAT ZÝSKANÝCH Z INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

9.1 Personální zajištění krizového řízení

Na základě hledání dostupných dat v internetových zdrojích, byla provedena komparace personálního zajištění krizového řízení na jednotlivých krajských úřadech a na Magistrátu hl. m. Prahy za běžných podmínek. Jak je vidět z grafu, pohybuje se průměr zaměstnanců zabezpečující běžné úkoly krizového řízení na krajských úřadech kolem pěti zaměstnanců zatím co na magistrátu hl. m. Prahy jich pracuje celkem třicet jedna.

Graf 2 - Srovnání personálního zajištění krizového řízení na krajských úřadech s počtem zaměstnanců na Magistrátu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

9.2 Komparace počtu ORP v jednotlivých krajích a počtu městských částí hl. m. Prahy

Provedeme-li srovnání počtu obcí s rozšířenou působností v jednotlivých krajích a městských částí hlavního města Prahy pověřených statutem ve smyslu ORP je patrné, že počet těchto městských částí je srovnatelný jako počty ORP v jiných krajích a nijak se v této oblasti neodlišuje.

Graf 3 - Srovnání počtu ORP v krajích s počtem městských částí hl. m. Prahy ve smyslu ORP; zdroj vlastní

10 NÁVRH ŘEŠENÍ POSTAVENÍ MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

Na základě provedené analýzy úkolů v oblasti krizového řízení hl. m. Prahy bylo zjištěno, že postavení městských částí v této struktuře není řešeno odpovídajícím způsobem, proto v této praktické části jsou navrženy varianty k narovnání tohoto nesouladu.

10.1.1 Úprava postavení městských částí vyhláškou MV

Vytvořit prováděcí předpis (vyhlášku Ministerstva vnitra), jejímž prostřednictvím Ministerstvo vnitra určí, které městské části budou pro účely krizového zákona považovány za obce s rozšířenou působností. Tato povinnost by se musela promítnout ve znění § 40 krizového zákona.

Navrhované znění

§ 40 odst. 4

Ministerstvo vnitra vydá vyhlášku k provedení § 2 písm. n).

V této vyhlášce by též byla stanovena povinnost Magistrátu hlavního města Prahy bezodkladně informovat Ministerstvo vnitra (nejspíš prostřednictvím MV-GŘ HZS ČR) o změnách statutu, které mohou mít dopad na oblast krizového řízení.

Příklad:

§ 15a současné znění:

Hasičský záchranný sbor kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností vyžaduje součinnost orgánů kraje a obcí, organizačních složek státu, právnických osob a podnikajících fyzických osob a dalších subjektů, je-li to nezbytné.

§ 15a navrhované znění

Hasičský záchranný sbor kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze městské části určené prováděcím předpisem^{odkaz} vyžaduje součinnost orgánů kraje a obcí, organizačních složek státu, právnických osob a podnikajících fyzických osob a dalších subjektů, je-li to nezbytné.

10.1.2 Úprava postavení MČ statutem

Ponechat možnost vybrat statutem městské části, které budou pro účely krizového zákona považovány za obce s rozšířenou působností, jak je to v současné době naznačeno v krizovém zákoně konkrétně v

§ 18 odst. 4) Úkoly starosty obce s rozšířenou působností plní na území hlavního města Prahy starosta městské části stanovené Statutem hlavního města Prahy²⁷

a

§ 19 odst. 3) Úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností plní na území hlavního města Prahy úřad městské části stanovené Statutem hlavního města Prahy²⁸

Při využití tohoto řešení nebude statutem na vybrané městské části postavení obcí s rozšířenou působností přeneseno, jen v jeho samostatném ustanovení budou určeny městské části, a tyto pak budou mít pro účely krizového zákona toto specifické postavení.

Příklad:

§ 15a současné znění:

Hasičský záchranný sbor kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností vyžaduje součinnost orgánů kraje a obcí, organizačních složek státu, právnických osob a podnikajících fyzických osob a dalších subjektů, je-li to nezbytné.

§ 15a navrhované znění

Hasičský záchranný sbor kraje při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze městské části určené Statutem hlavního města Prahy vyžaduje součinnost orgánů kraje a obcí, organizačních složek státu, právnických osob a podnikajících fyzických osob a dalších subjektů, je-li to nezbytné.

²⁷ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

10.1.3 Legislativní zkratky

Další možností by bylo využití legislativní zkratky. V rámci výkladu „obec s rozšířenou působností“ by bylo stanoveno, že zahrnuje:

- a) „obec s rozšířenou působností a v hlavním městě Praze městské části určené prováděcím předpisem (pokud bude přijato řešení dle varianty 1.)
- b) městské části určené Statutem hlavního města Prahy (pokud bude přijato dle varianty 2.).“

Stejně tak by byla provedena legislativní zkratka pro:

- ❖ „starostu obce s rozšířenou působností“,
- ❖ „obecní úřad obce s rozšířenou působností“
- ❖ „orgány obce s rozšířenou působností“.

Obdobné řešení se vyskytuje u pojmu „hejtman“ v § 3 odst. 3 krizového zákona, kde je uvedeno: „Stav nebezpečí pro území kraje nebo jeho část vyhláší hejtman kraje, v Praze primátor hlavního města Prahy (dále jen "hejtman").“ Ve všech následujících ustanoveních se tedy pod pojmem hejtman rozumí i primátor hl. m. Prahy.

Příklad:

§ 9 odst. 2, písm. e) současné znění

poskytují na požádání podklady ministerstvům, krajským úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností,

§ 9 odst. 2, písm. e) navrhované znění dle varianty 1

poskytují na požádání podklady ministerstvům, krajským úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze úřadům městských částí určených prováděcím předpisem^{odkaz} (dále jen úřady obcí s rozšířenou působností).

§ 9 odst. 2, písm. e) navrhované znění dle varianty 2

poskytují na požádání podklady ministerstvům, krajským úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze úřadům městských částí určených Statutem hlavního města Prahy (dále jen úřady obcí s rozšířenou působností).

§ 15 odst. 1, písm. d) současné znění

zpracovává krizový plán obcí s rozšířenou působností; při jeho zpracování vyžaduje v nezbytném rozsahu součinnost organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických osob a podnikajících fyzických osob,

§ 15 odst. 1, písm. d) navrhované znění dle varianty 1

zpracovává krizový plán obcí s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze městských částí určených prováděcím předpisem^{odkaz} (dále jen obce s rozšířenou působností); při jeho zpracování vyžaduje v nezbytném rozsahu součinnost organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických osob a podnikajících fyzických osob,

§ 15 odst. 1, písm. d) navrhované znění dle varianty 2

zpracovává krizový plán obcí s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze městských částí určených Statutem hlavního města Prahy (dále jen obce s rozšířenou působností); při jeho zpracování vyžaduje v nezbytném rozsahu součinnost organizačních složek státu, orgánů územních samosprávných celků, právnických osob a podnikajících fyzických osob,

10.1.4 Vytvoření nového ustanovení

Poslední možnou variantou je vytvoření samostatného ustanovení, upravujícího postavení vybraných městských částí, např. v hlavě I. (Základní ustanovení) § 2 písm. n), nebo v hlavě VII (Ustanovení společná a závěrečná). Toto ustanovení by specifikovalo, že městské části určené prováděcím předpisem (navrhované řešení dle varianty 1) nebo městské části určené statutem hlavního města Prahy (navrhované řešení dle varianty 2) jsou pro účely krizového zákona a navazujících předpisů považovány za obce s rozšířenou působností. U tohoto řešení je nezbytné dbát správné formulace ustanovení, aby nebylo možno jej vyložit jiným než zamýšleným způsobem.

Příklad:

§ 2 písm. n) navrhované znění dle varianty 1

obcí s rozšířenou působností obec s rozšířenou působností^{odkaz na z. č. 314/2002 Sb.}, a v hlavním městě Praze městská část určená prováděcím předpisem^{odkaz}.

§ 2 písm. n) navrhované znění dle varianty 2

obcí s rozšířenou působností obec s rozšířenou působností^{odkaz na z. č. 314/2002 Sb.} a v hlavním městě Praze městská část určená Statutem hl. m Prahy.

11 VÝSLEDKY

11.1 Výsledky obsahové analýzy Statutu hl. m. Prahy

Na základě obsahové analýzy Statutu hl. m. Prahy, bylo zjištěno, že Hlavní město Praha se člení na 57 městských částí, a to na základě povahy přenášených kompetencí ze zvláštních zákonů. K tomu je využíváno jednotlivých příloh Statutu hl. m. Prahy. Příloha č. 2 Statutu hl. m. Prahy svěřuje všem městským částem do samostatné působnosti kompetence na základě zvláštních zákonů, které náleží orgánům obcí. Příloha č. 3 Statutu

hl. m. Prahy svěřuje všem městským částem do přenesené působnosti kompetence na základě zvláštních zákonů, které náleží orgánům obcí a část A přílohy č. 4 Statutu hl. m. Prahy svěřuje městským částem Praha 1 až Praha 22 do přenesené působnosti kompetence ze zvláštních zákonů, které náleží orgánům obcí s rozšířenou působností. Byli identifikovány úkoly v oblasti krizového řízení, které jsou přenášeny na městské části ať už jako samostatná či přenesená působnost. Pro další zkoumání byly identifikovány zejména přílohy Statutu hl. m. Prahy, ve kterých jsou uvedeny konkrétní ustanovení jednotlivých zákonů svěřující úkoly orgánům městských částí.

Přílohy jsou členěny do čtyřech položek, kterými jsou číselné označení položky, které určuje vzestupně chronologické označení právního předpisu od nejstaršího po nejnovější dále pak konkrétní právní předpis a jeho jednotlivá ustanovení a v poslední řadě krátký stručný popis, který ne vždy koresponduje se zněním konkrétního ustanovení.

11.2 Výsledky komparace

Současná podoba statutu na základě obsahové analýzy Statutu hl. m. Prahy bylo zjištěno, že problematika úkolů v krizovém řízení svěřovaných do působnosti městských částí statutem hl. m. Prahy není v současné době řešena odpovídajícím způsobem. Úkoly, které vycházejí z krizového zákona, nejsou Statutem hl. m. Prahy svěřeny městským částem hl. m. Prahy uceleně a zároveň lze identifikovat i problémy v jisté duplicitě přenášených ustanovení tohoto zákona. Dále bylo zjištěno, že některá ustanovení krizového zákona týkající se úkolů orgánů obce, nejsou Statutem hl. m. Prahy svěřena do působnosti městských částí.

Nedostatky byly zjištěny i v oblasti úkolů, které vycházejí ze zákona o IZS. Zde byly identifikovány problémy spočívající jak v nesvěření určitých ustanovení zákona, tak zejména v chybně určené samostatné a přenesené působnosti. Toto se dotýká hlavně úkolů, které jsou přenášeny starostům městských částí hl. m. Prahy. Co se týče zákona o hospodářských opatření pro krizové stavy je ve Statutu hl. m. Prahy přeneseno vše řádným způsobem. Tento zákon totiž již ve svých ustanovení pamatoval na specifické postavení hl. m. Prahy, na rozdíl od krizového zákona a zákona o IZS.

Výsledkem provedeného srovnání jednotlivých statutů statutárních měst, respektive jejich přílohy, ve kterých jsou uvedeny jednotlivá ustanovení právních předpisů z oblasti krizového řízení se statutem hl. m. Prahy zjistíme, že vybraná města rozsah jednotlivých úkolů přenáší na městské části rozdílným způsobem. Jak můžeme z tabulky č. 11 pozorovat podobně jako Hlavní město Praha řeší oblast krizového řízení Brno. U obou těchto měst je vidět, že se snaží co nejvíce úkolů decentralizovat a přenést na městské části, zatímco Ústí nad Labem si uvedené úkoly ponechalo a řídí vše magistrát z centrální úrovně.

Na základě vyhodnocených výsledků lze konstatovat, že i přes složitost tohoto tématu se cíle práce podařilo naplnit a i hypotézy se potvrdily.

12 DISKUZE

Cílem analýzy současného stavu Statutu hl. m. Prahy v oblasti krizového řízení, a jeho klíčových oblastí, tj. IZS a PO, bylo srovnání rozsahu práv a povinností, které hl. m. Praha „přenáší“ na městské části a jejich orgány. Dotčené právní předpisy, kterých se analýza týká, jsou následující zákony: krizový zákon, zákon o požární ochraně, zákon o IZS a zákon o HOPKS. Problematiku přenesené působnosti v oblasti krizového řízení řeší územně členěná statutární města rozdílným způsobem, na co poukazuje i srovnání statutárních měst Brna, Ostravy, Opavy a Ústí nad Labem. Město Brno také statutem přenáší práva a povinnosti na městské části, i když v odlišném rozsahu, než je tomu u hl. m. Prahy. Naproti tomu statutární město Ústí nad Labem řeší problematiku úplně odlišně, kdy je krizové řízení uskutečňováno centrálně z magistrátu, kde je pro tento účel zřízen odbor krizového řízení. Městské obvody „pouze“ spolupracují s městem.

Hlavní město Praha v rozsahu přenesené působnosti rozlišuje mezi městskými částmi (celkem 57 městských částí) a městskými (správními) obvody (Praha1-Praha 22), který je upraven jednak přílohou č. 3 Statutu, respektive přílohou č. 4 Statutu. Současná úprava přenesené působnosti v oblasti krizového řízení je zahrnuta ve Statutu hl. m. Prahy ze dne 28. 1. 2016. Celkový přehled rozsahu přenesené působnosti MČ hl. m. Prahy a srovnání se statutárními městy je uveden v Tab. 11.

V oblasti požární ochrany upravené zákonem, o požární ochraně přenáší Statut na všechny městské části hl. m. Prahy úkoly obecního úřadu uvedené v §29, odst. 3, týkající se zajištění odborné přípravy velitelů a strojníků jednotky Sboru dobrovolných hasičů obce. Městské části současně na úseku požární ochrany zajišťují úkoly pro období ohrožení státu a válečného stavu. Stejný rozsah přenesené působnosti v oblasti PO upravované zákonem o požární ochraně platí i pro městské části statutárního města Brna. Nutno podotknout, že uvedené kompetence dle ustanovení §29 odst. 1 spadají do samostatné působnosti obce a proto nemají být přeneseny přílohou č. 3 Statutu, nýbrž přílohou č. 2 Statutu, která stanovuje rozsah samostatné působnosti městských částí hl. m. Praha.

V oblasti IZS upravené zákonem o IZS a o změně některých zákonů jsou na všechny městské části hl. m. Prahy statutem přeneseny ustanovení odst. 1, odst. 2 (kromě písm. d) a g)) a odst. 4 §15, týkající se kompetencí orgánů obcí (položka 76-91). Orgánům městských částí jsou svěřeny kompetence pro zajištění připravenosti obce na mimořádné události, a také se podílejí na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Některé povinnosti §15 nejsou na městské části přeneseny, nýbrž si je

ponechalo hl. m. Praha. Dále jsou na starostu městské části přeneseny kompetence starosty obce při provádění záchranných a likvidačních prací uvedené v §16. Vzhledem ke skutečnosti, že dle §35a jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti pouze působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu ORP, lze namítnout, že výše uvedené působnosti obce by měli být uvedeny jako samostatná působnost obcí, a uvedeny v Příloze č. 2. Odlišné postavení mají městské části Praha 1 - Praha 22, na které Statut v příloze č. 4 v oblasti IZS přenáší některé povinnosti stanovené starostovi ORP, tj. (§13, písm. a) a §14) týkající se koordinace záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádné události. Starostové městských částí Praha 1 - Praha 22 však nemohou schvalovat vnější havarijní plány (§13 písm. b). Na orgány městských částí města Brna přenáší Statut v oblasti IZS povinnosti svěřeny orgánům obce §15, s větším rozsahem, než je tomu v Praze. Na rozdíl od městských částí hl. m. Prahy jsou městských částí v Brně kontrolním orgánem s oprávněním kontrolovat v mezích své působnosti dodržování zákona o IZS. V oblasti úkolů vycházejících ze zákona o IZS byly zjištěny nedostatky spočívající jak v nesvěření určitých ustanovení zákona, tak především v chybně určené samostatné a přenesené působnosti. To se dotýká zejména úkolů, které jsou přenášeny starostům MČ hl. m. Prahy. V § 35a zákona o IZS je uvedeno, že působnosti stanovené obecnímu úřadu ORP jsou podle tohoto zákona výkonem státní správy v přenesené působnosti. Starosta ORP zde není zmiňován, jeho úkoly by měli být tím pádem považovány za úkoly v rámci výkonu samostatné působnosti. Dále je v ustanoveních ohledně úkolů obecního úřadu (§15, odst. 2) uvedeno, že se jedná o výkon státní správy. Na základě toho lze vyvodit, že úkoly obecního úřadu by měly být úkoly v rámci přenesené působnosti, kdežto úkoly starosty obce by měly být úkoly v rámci samostatné působnosti. Z toho důvodu položky přílohy č. 3 Statutu (položky č. 72 – č. 75), kterými se svěřují do přenesené působnosti všech MČ úkoly starosty obce na základě zákona o IZS nepatří do této přílohy. Podobné platí pro položky č. 352 a č. 353 části A přílohy č. 4 Statutu, kterými se svěřují do přenesené působnosti MČ Praha 1 – Praha 22 úkoly starosty ORP na základě zákona o IZS nepatří do této přílohy. Navíc, úkoly starosty ORP na základě zákona o IZS (§13, písm. b) nejsou Statutem svěřeny do působnosti MČ Praha 1 – Praha 22 uceleně, což by mělo být logicky napraveno. Také některá ustanovení zákona o IZS (§15, odst. 2 písm. d), §15, odst. 2 písm. g), §15, odst. 3 a §15, odst. 5), které se týkají úkolů orgánů obce, nejsou Statutem svěřena do působnosti MČ. V tomto případě však lze nesvěření zmíněných ustanovení vzhledem k specifickému postavení MČ hl. m. Prahy akceptovat. Ustanovení zákona o IZS týkající se úkolů obecního úřadu ORP nejsou Statutem svěřena do působnosti MČ hl. m. Prahy.

V oblasti krizového řízení upravené krizovým zákonem přenáší statut hl. m. Prahy na všechny městské části kompetence orgánů obcí v oblasti zajištění připravenosti městských částí na krizové situace a jejich řešení. Úkoly starosty městské části jsou stanoveny ustanoveními §21 (kromě odst. 4) a úkoly úřadu městské části jsou vymezeny §21a. Starosta a městský úřad městských částí Praha1-Praha 22 plní úkoly starosty ORP, resp. obecního úřadu ORP (§18 a §19). Některá ustanovení krizového zákona (konkrétně ustanovení §22), která se týkají orgánů obce, nejsou Statutem svěřena do působnosti MČ, je žádoucí, aby byly úkoly orgánů obce svěřeny uceleně.

Co se Brna týče, statut částečně přenáší na orgány městských částí úkoly orgánů obce (§21 a §21a). Současně mají však některé městské části (dle Statutu) povinnosti na úrovni orgánů ORP, týkající se kontroly přípravných opatření a činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků (§18 odst. 2). Na rozdíl od hl. m. Prahy jsou na městské části Brna dále přeneseny určité kompetence z oblasti práv a povinností osob (§29 odst. 5), kompetence kontrolního orgánu (§33 odst. 1) a povinnosti týkající se náhrad (§35 a §36 odst. 3).

Městské části hl. m. Prahy i Brna vykonávají do různé míry úkoly v přenesené působnosti vyplývající z ustanovení zákona o HOPKS a o změně některých zákonů. Orgánům městských částí Praha 1 - Praha 22 jsou v přenesené působnosti svěřeny pravomoci orgánů ORP dle §8 (odst. 1 a odst. 2), §12 (odst. 2), §24 (odst. 1) a stejně tak i městským částem v Brně §21 (odst. 1).

Před novelizací Statutu v roce 2016 byla oblast přenesené působnosti městských částí v oblasti krizového řízení v mnoha ohledech neadekvátně přenesena. Například v oblasti krizového řízení upraveného krizovým zákonem nebyla Statutem adekvátně „přenesena“ problematika postavení městských částí Praha 1 – Praha 22, kdy byly na všechny městské části (P1-P57) částečně přeneseny úkoly starosty obce, avšak bez přenesení úkolů pro obecní úřad. Nebyly přeneseny žádné úkoly starosty ORP a obecního úřadu ORP. V oblasti požární ochrany dle zákona o požární ochraně byly všem městským částem hl. m. Prahy nekompletně přeneseny úkoly obce a obecního úřadu (například nebylo přeneseno oprávnění vydávat obecně závaznou vyhláškou požární řád obce). Novela Statutu hl. m. Prahy do značné míry napravila tyto problematické oblasti. Nicméně, pořád zůstávají nedořešené některé problematické body, které se týkají především postavení městských částí Praha 1 – Praha 22 jako ORP. V žádném právním předpisu neexistuje ustanovení, podle kterého by měla městská část hl. m. Prahy postavení ORP. V důsledku této skutečnosti nemají existující krizové plány městských částí hl. m. Prahy zákonnou podporu, části krizového plánu upravující

kompetence městských částí, starosty městských částí nebo úřadu městské části neodpovídají kompetencím přeneseným Statutem hl. m. Prahy a ani HZS hl. m. Prahy nelze považovat za zpracovatele krizového plánu městských částí hl. m. Prahy.

Řešením situace je v součinnosti s HZS hl. m. Prahy a Generálním ředitelstvím HZS ČR prosadit novelizaci krizového zákona s cílem legalizovat postavení městských částí určených Statutem hl. m. Prahy (správních obvodů) na úroveň ORP. Existují tři možnosti řešení situace. Jednou z možností je úprava postavení městských částí vyhláškou MV. Výhodou této možnosti je, že by určení MČ probíhalo z ústřední úrovně, které se přibližuje způsobu určení jiných ORP určených přímo zákonem (příloha č. 2 k zákonu č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností). Žádný z krajů totiž nemá možnost měnit jejich určení obecně závaznou vyhláškou. Tento způsob určení zrcadlí reální potřeby MČ, a není závislý na politické situaci na Magistrátu hl. m. Prahy, která se přímo promítá do úprav Statutu. Tím by se též eliminovala možnost neadekvátního nebo žádného přenosu úkolů a kompetencí orgánů ORP na vybrané MČ Statutem. Nevýhodou úpravy postavení MČ pomocí vyhlášky MV je nutnost reakce na změny Statutu, o kterých by musel Magistrát hl. m. Prahy neprodleně informovat MV. Druhou možností, jak upravit postavení MČ hl. m. Prahy je úprava Statutem. Jedná se na první pohled o snadnější způsob zavedení změny a z pohledu Magistrátu hl. m. Prahy zřejmě nepřijatelnější řešení, které posiluje jeho postavení – jako jediný kraj bude moci rozhodovat o počtu ORP na svém území a kdykoli ho měnit obecně závaznou vyhláškou. Nevýhodou však je, že HZS hl. m. Prahy nemůže žádným způsobem do Statutu zasahovat. Z toho důvodu hrozí situace, která je podobná současnému stavu, kdy je statut zpracován nevyhovujícím způsobem, a dlouhodobě není možné domoci se nápravy. Bez ohledu na to, jakým způsobem bude upraveno postavení MČ hl. m. Prahy (vyhláškou MV nebo úpravou Statutu), nezbytná bude úprava krizového zákona, kdy v úvahu připadají tři možnosti zmíněné v příslušné kapitole. Nejlepším řešením (z pohledu HZS hl. m. Prahy) je pravděpodobně úprava postavení MČ hl. m. Prahy pomocí vyhlášky MV, a do krizového zákona zařadit nové ustanovení, které vymezí pojem „obec s rozšířenou působností“ pro využití v podmínkách hl. m. Prahy (tj. třetí možnost změny krizového zákona).

13 ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývá právní podporou krizového řízení, integrovaného záchranného systému a požární ochrany v podmínkách hl. m. Prahy. V práci byly charakterizovány statutární města a analyzovány zákonné normy (zákon o hlavním městě Praze a Statut hl. m. Prahy), které vymezují specifické postavení hl. m. Prahy jako hlavního města, kraje i ORP a také vymezují postavení městských částí hl. m. Prahy. Součástí je srovnání s postavením městských částí jiných statutárních měst. Pozornost byla také věnována otázkám přenesené působnosti městských částí hl. m. Prahy, kterým je přenesena působnost svěřena na základě zákona o hl. m. Praze a Statutem hl. m. Jedná se o působnost obdobnou působnosti ORP, ne však zcela shodnou.

Stěžejní část práce se věnuje krizovému řízení, jeho postavení v právním systému ČR, a v rámci pojednání jsou uvedené rozdíly v kontextu specifického postavení hl. m. Prahy. Analyzována byla též problematika krizového řízení v podmínkách hl. m. Prahy, kdy se jedná především o problematiku postavení městských částí, které ze zákona nemají postavení ORP a jeho dopadů v oblasti krizového řízení. V kontextu práce je rozebráno postavení a úkoly samosprávných orgánů vyplývajících z ustanovení zákona č. 240/2000 Sb. (krizový zákon), zákona č. 239/2000 Sb. (zákon o IZS) a zákona č. 133/1985 Sb. (zákon o požární ochraně).

V praktické části byl srovnán současný stav Statutu hl. m. Prahy v klíčových oblastech krizového řízení (IZS a PO) vymezených výše uvedenými zákony včetně zákona č. 241/2000 Sb. (zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy) v otázce výkonu přenesené působnosti městských částí a jejich orgánů. Vzhledem ke skutečnosti, že územně členěná statutární města řeší problematiku postavení městských částí/městských obvodů rozdílnými způsobem, bylo také provedeno srovnání s dalšími územně členěnými statutárními městy. Výsledky srovnání jsou diskutovány a jsou navržena řešení problémů v otázce současné situace přenesené působnosti městských částí hl. m. Prahy.

Závěrem lze konstatovat, že navzdory skutečnosti, že se jedná o poměrně komplexní oblast, nabízí diplomová práce ucelenou analýzu problematiky legislativní podpory krizového řízení a specifického postavení hl. m. Prahy, resp. jejího aspektu týkajícího se „přenesení“ práv a povinností statutem na městské části hl. města Prahy a jejich orgány.

14 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ORP – obec s rozšířenou působností

IZS – integrovaný záchranný systém

MČ – městská část

P1 – P57 – Praha 1 až Praha 57

MV – ministerstvo vnitra

15 SEZNAM PRAMENŮ A ODBORNÉ LITERATURY

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ANTUŠÁK, M. *Krizový management*. Vyd. 1. Praha: Wolter Kluwers, 2009. 395 s. ISBN 978-80-7357-488-8.
- [2] EXNER, J. *Obce, města, městské části – o místní veřejné správě a její dekoncentraci statutárními vyhláškami v územně členěných městech*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004. ISBN 80-7277-289-9
- [3] HORÁK, R. a kol. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Linde Praha a.s., 2011. ISBN 978-80-7201-827-7
- [4] JAKUBCOVÁ, L. a ŠUGÁR, J. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Fakulta bezpečnostního managementu Policejní akademie České republiky, 2013. ISBN 978-80-7251-400-7
- [5] KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, 425 s. ISBN 80-7179-794-4
- [6] KOPECKÝ, M. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010, 392 s. ISBN 978-80-7357-561-8
- [7] KOPECKÝ, M. a kol. *Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.) - Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 344s. ISBN 978-80-7478-758-4
- [8] KOUDELKA, Z. *Samospráva*. Praha: Linde, 399s, 2007. ISBN 978-80-72016-65-5
- [9] KOUDELKA, Z. *Právní přepisy samosprávy*. Praha: Linde, 21-22 s, 2008. ISBN 978-80-7201- 690-7
- [10] LOŠEK, V. *Integrovaný záchranný systém*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-287-9
- [11] ŠTĚTINA, J. a kol. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2014, 584 s. ISBN 978-80-247-4578-7
- [12] VEDRAL, J. *Zákon o hlavním městě Praze*. Praha: Institut pro místní správu. 2005.

[13] BOŇATOVSKÝ, A. *Stav nebezpečí. Úplný přehled rozhodnutí hejtmánů vyhlášených v období od 1. 1. 2001 do 30. 6. 2016*. Oddělení krizového řízení krajského úřadu pardubického kraje. 2016. Dostupné na:

<https://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=38329>

[14] SKALSKÁ, K., HANUŠKA, Z. a DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I*. 1. vyd. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4

CITOVANÉ PŘÁVNÍ PŘEDPISY

Ústavní zákon č. 294/1990 Sb.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, v platném znění

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Zákon č. 313/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy

INTERNETOVÉ ZDROJE

Český statistický úřad. Mapy a kartogramy. czso.cz [online] 2014 [2017-04-12]. Dostupné na: https://www.czso.cz/documents/11236/17812531/Praha1-22_MC_2017_01.jpg/e07b9939-cb91-45f3-b626-494e123276b2?version=1.4&t=1485161406427

Deník Referendum. Argument „Praha je kraj“ – zákonná úprava pražských voleb.

denikreferendum.cz [online] 2011 [2017-03-29]. Dostupné na:

<http://denikreferendum.cz/clanek/tisk/8787-argument-praha-je-kraj-zakonna-uprava-prazskych-voleb>

Hasičský záchranný sbor České republiky. Krizové řízení při nevojenských krizových situacích. *hzscr.cz* [online] © 2017 [2017-03-29]. Dostupné na: <http://www.hzscr.cz/.../modul-c-krizove-rizeni-pri-nevojenskych-krizovych-%20situacich-pdf.aspx>

HZS hl. m. Prahy. *hzscr.cz* [online] 2017 [2017-05-10] Zpráva o stavu požární ochrany v hlavním městě. Dostupné na: www.hzscr.cz/.../vyrocni-zprava-za-rok-2016-zprava-o-po-2016-final-email-pdf.aspx

Institut plánování a rozvoje hlavního města Praha. Sociodemografické podmínky. *iprpraha.cz*

[online] 2012 [2017-05-10]. Dostupné na:

http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/UAP/UAP2012/2_7_sociodemograficke_podminky.pdf

Krizport. Krizové stavy. krizport.firebrno.cz [online] 2016 [2017-05-10]. Dostupné na: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/vyhlasovani-krizovych-stavu>

Právní rádce. Hejtman v krizovém řízení. pravnicaradce.ihned.cz [online] 2016 [2017-05-10]. Dostupné na: <http://pravnicaradce.ihned.cz/c1-37244410-hejtman-kraje-v-krizovem-rizeni>

16 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 - Orgány krizového řízení ČR

Obr. 2 - Systémové uspořádání právních předpisů týkajících se řešení krizových situací

Obr. 3 - Systém krizového řízení v podmínkách hl. m. Prahy na úrovni kraje

Obr. 4 - Systém krizového řízení městských částí hl. m. Prahy

Obr. 5 - Správní členění hl. m. Prahy podle vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy.

Obr. 6 - Schematické postavení městských částí hl. m. Praha

Obr. 7 – Stupně nebezpečí podle katastrálních území hl. m. Prahy (stupeň IA představuje nejvyšší riziko ohrožení)

17 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Vyhlášení krizových stavů

Tabulka 2 - Vyhlášení stavu nebezpečí

Tabulka 3 - Stavby nebezpečí, vyhlášené v hl. m. Praze

Tabulka 4 - Přehled samostatné a přenesené působnosti v oblasti krizového řízení na městské části hl. m. Prahy

Tabulka 5 - Návrh podoby části přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

Tabulka 6 - Návrh podoby části přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

Tabulka 7- Návrh podoby části přílohy č. 2 Statutu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

Tabulka 8 - Návrh podoby části přílohy č. 3 Statutu hl. m. Prahy po přesunutí položek do přílohy č. 2; zdroj vlastní

Tabulka 9 - Návrh podoby části přílohy č. 4 části A Statutu hl. m. Prahy po přesunutí položek do přílohy č. 2; zdroj vlastní

Tabulka 10 - Návrh podoby části přílohy č. 2 Statutu hl. m. Prahy po přesunutí položek do přílohy č. 2; zdroj vlastní

Tabulka 11 - Srovnání úkolů přenášených na městské statuty jednotlivých statutárních města se statutem hl. m. Prahy; zdroj vlastní

18 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Přehled počtu statutárních měst; zdroj vlastní

Graf 2 - Srovnání personálního zajištění krizového řízení na krajských úřadech s počtem zaměstnanců na Magistrátu hl. m. Prahy; zdroj vlastní

Graf 3 - Srovnání počtu ORP v krajích s počtem městských částí hl. m. Prahy ve smyslu ORP; zdroj vlastní